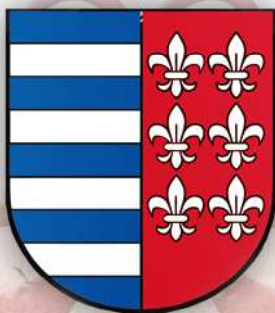
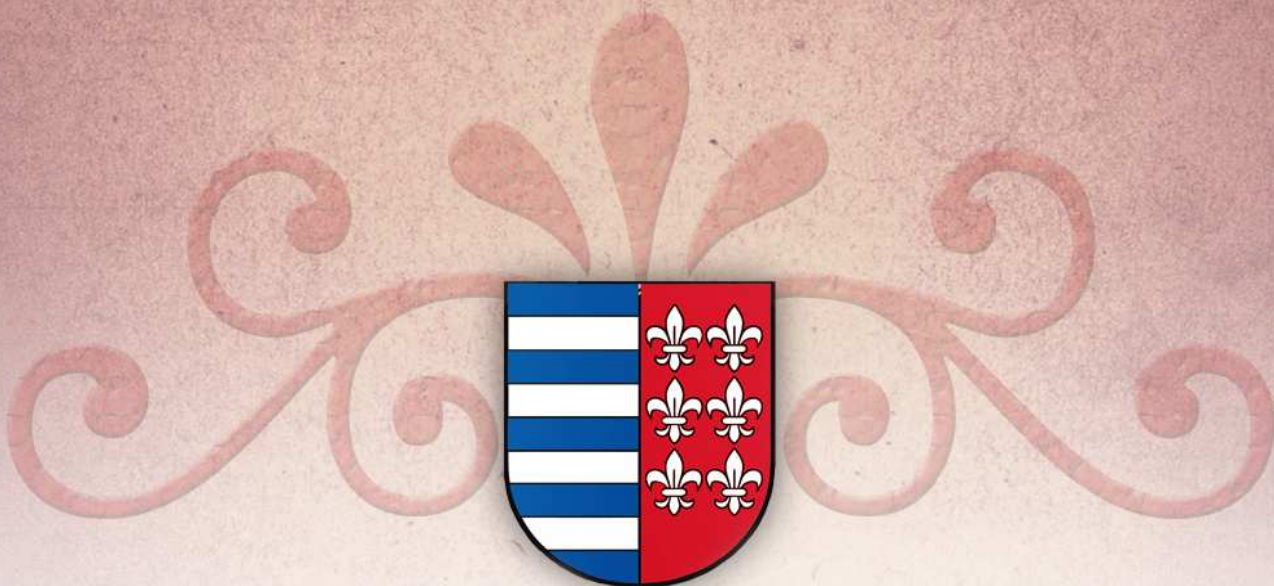

Kronika

mesta Brezna

2002

*Zápis do mestskej kroniky za rok 2002 bol prerokovaný
na zasadnutí mestskej rady dňa 9. júna 2003 a schválený
uznesením číslo 60/2003*

*Ing. Jaroslav Demian
primátor mesta Brezna*

Kronikárka:

PhDr. Anna Šulrajterová

OBSAH ZA ROK 2002

OBYVATEĽSTVO

57

SPOLOČENSKÁ ATMOSFÉRA

ŠTATISTIKA OBYVATEĽSTVA

NAJSTARŠÍ OBČANIA

OBČIANSKE A CIRKEVNÉ OBRADY

NAJOBLÚBENEJŠIE MENO

SPOLOČENSKO - POLITICKÉ UDALOSTI

61

VÍTANIE NOVÉHO ROKA

OSLAVY OSLOBODENIA MESTA

UDELENIE OCENENÍ

OCENENIE ŠPORTOVCOV

PRVOMÁJOVÉ OSLAVY

VEL'VYSLANEC NA NÁVŠTEVE

VATRA ZVRCHOVANOSTI

PRESEDA VLÁDY V BREZNE

DEŇ ÚSTAVY

VOĽBY DO PARLAMENTU

VOĽBY KOMUNÁLNE

MESTO A JEHO ORGÁNY A ORGANIZÁCIE

72

MESTSKÉ ZASTUPITELSTVO

HOSPODÁRENIE MESTA

PLNENIE ROZPOČTU MESTA BREZNA ZA ROK 2002

PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE MESTA

SPOLOČNOSTI S RUČENÍM OBMEDZENÝM

OSTATNÉ INŠTITÚCIE A ORGANIZÁCIE V MESTE

POLITICKÉ STRANY A HNUZIA

VÝSTAVBA

78

REKONŠTRUKCIA NÁMESTIA

BYTOVÁ VÝSTAVBA

ÚPRAVA HISTORICKÉHO JADRA

NOVÁ VEĽKOPREDAJŇA

SOCIÁLNO – EKONOMICKÁ SITUÁCIA

80

ZAMESTNANOSŤ

NOVÉ PRACOVNÉ PRÍLEŽITOSTI

NEZAMESTNANOSŤ

SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ MESTA

MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE

CENTRUM PRVÉHO KONTAKTU

OBCHOD A SLUŽBY

BEZPEČNOSTNÁ SITUÁCIA

85

SITUÁCIA V OKRESE

ÚDAJNÝ SLOVENSKÝ BOSS

MESTSKÁ POLÍCIA

KULTÚRA

87

MULTIMEDIÁLNY FESTIVAL

PREMIÉRA CHALUPKOVCOV

CHORVÁTSKI SLOVÁCI NA NÁVŠTEVE

DVOR REMESIEL

KONFERENCIA O KLÁRE JARUNKOVEJ

CESTA ROZPRÁVKOVÝM LESOM

NÁDEJE OSLAVOVALI

SPOMIENKA NA MARTINA RÁZUSA

STO ROKOV SYNAGÓGY

VÝSTAVBA POMNÍKA MARTINA RÁZUSA

MESTSKÝ MLÁDEŽNÍCKY PARLAMENT

DNI MESTA BREZNA

JUBILUJÚCE CHALUPKOVO BREZNO

50 ROKOV DYCHOVKY

10 ROKOV SKUPINY BLINDMAN

FESTIVAL HELIGONKÁROV

ONDREJSKÝ JARMOK

BENEFIČNÝ KONCERT

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO

HOREHRONSKÉ MÚZEUM

MIMOVLÁDNA ORGANIZÁCIA

MEDZINÁRODNÉ PARTNERSKÉ VZŤAHY

99

PRACOVNÍCI ÚRADU V NOVOM BYDŽOVE

ROKOVANIE V CIECHANÓW

ČESKÝ SPOLOK

DNI ČESKEJ KULTÚRY

FRANCÚZSKE DNI

ZDRAVOTNÍCTVO

102

TRANSFORMÁCIE NEMOCNICE

ŠKOLSTVO

102

MATERSKÉ ŠKOLY

ZÁKLADNÉ ŠKOLY

PRECHOD KOMPETENCIÍ

STREDNÉ ŠKOLY

50 ROKOV UČILIŠŤA

VYSOKÁ ŠKOLA

POL'NOHOSPODÁRSTVO

105

POL'NOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO ĎUMBIER

SÚKROMNE HOSPODÁRIACI ROĽNÍCI

OBNOVA EVIDENCIE POZEMKOV

ŠPORT

107

POCHOD VĎAKY

HOKEJOVÝ TURNAJ ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

STRELECKÉ PRETEKY ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

TURNAJ ZÁKLADNÝCH ŠKÔL VO FUTSALE

TURNAJ STREDNÝCH ŠKÔL V MALOM FUTSALE

32. ROČNÍK VÝSTUPU NA ĎUMBIER

VEČERNÉ CYKLISTICKÉ KRITÉRIUM

ATLETICKÉ PRETEKY STREDNÝCH ŠKÔL

ATLETICKÉ PRETEKY ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

OLYMPIÁDA MATERSKÝCH ŠKÔL

UNESCO CUP

POLMARATÓN

ŠTAFETA BEHU VĎAKY A SVORNOSTI KALINOV – BANSKÁ BYSTRICA

SVETOVÝ POHÁR V BIATLONE

MESTSKÝ ŠPORTOVÝ KLUB

REPREZENTANTI SLOVENSKA

POČASIE

113

REKORDY V ROKU

MIMORIADNE UDALOSTI

KLIMATICKÉ ÚDAJE ZA ROK 2002

OBYVATEĽSTVO

SPOLOČENSKÁ ATMOSFÉRA

Život obyvateľov v meste ovplyvnili štyri dôležité udalosti a javy – rekonštrukcia námestia, povodne, parlamentné voľby a voľby komunálne.

Rekonštrukcia námestia sa začala v mesiaci apríli. Túto skutočnosť obyvatelia mesta privítali, lebo sa začala opravovať časť námestia okolo mestskej veže, kde bola asfaltová plocha určená na parkovanie aut značne poškodená. Zároveň to rozprúdilo veľkú diskusiu. Napriek tomu, že projekt rekonštrukcie bol urobený v minulom roku a s cieľom získať pripomienky k nemu čo najširšej verejnosti bol vystavený v obchodnom dome a uskutočnilo sa i niekoľko stretnutí s občanmi, svoje pripomienky k nemu začali vyjadrovať obyvatelia až po začatí rekonštrukcie. Nespokojnosť vyjadrili aj podnikatelia, ktorí mali na južnej strane námestia obchody, nakoľko počas rekonštrukcie chodníkov sa im znížil počet zákazníkov. Tiež ich znepokojovala skutočnosť, že prejazd ulicou na južnej strane námestia mal byť zakázaný. Preto mesto prostredníctvom novín Horehronie organizovalo anketu na túto tému. Väčšina obyvateľov v nej vyjadrila spokojnosť, že v meste bude „pešia zóna“. Preto aj po ukončení rekonštrukcie bol vjazd do tejto ulice povolený len na zásobovanie obchodov. Zmenil sa celý parkovací systém a najväčšia časť parkujúcich mala byť na ulici ČSA s vchodom od ulice Hradby. Toto parkovisko však ľudia málo využívali, lebo všetci chceli parkovať v centre mesta, na námestí. Pôvodný termín ukončenia rekonštrukcie bol plánovaný na 100 dní, keďže sa kvôli nepriaznivému počasiu v auguste predlžoval, ľudia prejavovali netrpezlivosť. Možno to spôsobovali aj povodne, ktoré Brezno v tomto roku postihli. Mesto Brezno a jeho obyvatelia boli tohoto roku často skloňovaní v médiách v dôsledku povodní. Spolu s Čiernym Balogom, Ľubietovou a Devínom sme patrili medzi tie oblasti, na ktorých sa tohtoročné daždivé počasie najviac „vypomstilo“. Ľudia sa cítili ohrození a niektorí si mysleli, žeby finančné prostriedky mali byť venované radšej na zabránenie povodní a nie na námestie. I keď úprava vodných tokov je povinnosťou Povodia Hrona, poškodení obyvatelia nadávali hlavne na mesto.

Veľký záujem prejavili občania aj o voľby do parlamentu i keď v porovnaní

s predchádzajúcimi voľbami v roku 1998 bola menšia účasť voličov (v roku 1998 odovzdali voliči 14 120 platných hlasov, v roku 2002 bolo zaregistrovaných len 11 577 platných hlasov). Podobná situácia však bola v celej republike. Na uliciach, pri rôznych spoločenských stretnutiach aj v rodinách sa živo diskutovalo o kandidátoch. Predvolebné zhromaždenia, hlavne tie, ktoré sa konali na novom námestí, prilákali do mesta ľudí aj keď tu prišli viac kvôli kultúrnemu programu. Tak, ako v predchádzajúcich komunálnych voľbách, účasť voličov bola v porovnaní s parlamentnými voľbami nižšia takmer o polovicu, keď svoje hlasy kandidátom prišlo odovzdať iba 6 538 voličov. Aj keď v Brezne je vždy vyššia účasť na „veľkých“ voľbách, ako na komunálnych, možno to tohoto roku bolo spôsobené aj povodňami, nakoľko sa veľa obyvateľov na mesto nahnevalo.

Spoločenskú atmosféru v Brezne ovplyvňuje aj cirkevný život obyvateľov mesta, nakoľko podľa posledného sčítania ľudu je iba 4 242 bez náboženského vierovyznania. Najviac – takmer 70 percent - je obyvateľov rímsko-katolíckeho vierovyznania, takže i v roku 2002 bol katolícky kostol hlavne na cirkevné sviatky preplnený. Na ulici Štúrovej mala svoju modlitebňu cirkev adventistov siedmeho dňa, stretávali sa na podujatiach každú sobotu, začiatkom roka však túto zrušili. Aktívnym životom žijú aj jehovisti (v Brezne ich je 122), stretávali sa na podujatiach v nedeľu.

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

POČET OBYVATEĽOV K 31.12.2002

Mestská časť	Pohlavie		spolu	
	žena	muž		
Brezno-mesto	7823	7139	14962	
Mazorníkovo	3144	3137	6281	
Bujakovo	157	145	302	
Predné Hálno	278	324	602	
Zadné Hálno	216	223	439	
Spolu	11618	10968	22586	

POHYB OBYVATEĽSTVA

Priťahovaní	211
Odstťahovaní	368
Prírastok sťahovaním	-157
Narodení	215
Zomrelí	188
Prirodzený prírastok	27
Sobáše	146
Celkový prírastok	-130

(Poznámka: narodení, zomrelí aj sobášení Brezňania aj mimo mesta Brezna)

POČET OBYVATEĽOV PODĽA VEKOVEJ ŠTRUKTÚRY

Veková štruktúra	Ženy	Muži	Spolu
od 0 do 3 r.	285	291	576
od 3 do 6 r.	309	321	630
od 6 do 15 r.	1346	1396	2742
od 15 do 18 r.	565	580	1145
od 18 do 60 r.	7368	7183	14551
nad 60 r.	1745	1197	2942
Spolu	11618	10968	22586

V meste bol počas roka opäť zaznamenaný pokles počtu obyvateľstva. Tento jav sa prvýkrát vyskytol v roku 1997 (v roku 1996 dosiahol v Brezne počet obyvateľov najvyššiu hranicu – 23007, v roku 1997 poklesol na 22990, odvtedy sa počet obyvateľov každoročne znižuje). Aj keď prirodzený prírastok obyvateľstva v roku 2002 bol pozitívny (viac detí sa narodilo ako zomrelo obyvateľov), sťahovaním obyvateľstva z mesta došlo k úbytku obyvateľov o 157. Nakoľko v Brezne je málo pracovných príležitostí, sťahujú sa mladé rodiny do iných miest, dosť ich odchádza aj do zahraničia. Keďže na konci minulého roka sme mali 22 716 obyvateľov, znížil sa tak počet obyvateľov o 130. Aj keď tento údaj nie je oficiálny, máme také poznatky, že v Brezne je prihlásených k trvalému pobytu 1816 Rómov, čo je 8 percent z celkového počtu obyvateľov.

NAJSTARŠÍ OBČANIA

V meste žije počas roka 33 obyvateľov starších ako 90 rokov. Najstarší občan, **Jozef Medved'**, oslávil počas roka 101 rokov, ten však v decembri 2002 zomrel.

Najstaršou obyvateľkou mesta sa stala **Anna Horňáková**, ktorá býva na Ulici Fraňa Kráľa číslo 19, v tomto roku mala 99 rokov.

OBČIANSKE A CIRKEVNÉ OBRADY

Zbor pre občianske záležitosti mesta Brezna sa vo svojej činnosti zameria na organizovanie troch základných občianskych obradov - slávnosti uvítania do života, občianske pohreby a sobáše. Zbor organizuje aj slávnostné podujatia pre obyvateľov, jubilantov a hostí mesta.

Takto pripravil za rok 22 slávnostných prijatí primátorom mesta, slávnostných stretnutí, osláv a iných spoločenských podujatí. Na slávnostný obrad uvítania do života, ktorý organizuje zbor, prijímajú pozvanie aj rodičia detí, ktoré dali pokrstiť v katolíckom alebo evanjelickom kostole. Pri pohreboch však pozostalí zvolia obyčajne buď občiansky pohreb alebo cirkevný, pritom v Brezne prevládajú pohreby katolícke. Tieto sa uskutočňujú rôznymi formami. Už niekoľko rokov neprevládajú katolíci zomrelého do kostola. Obrad sa uskutoční buď v starom dome smútku, alebo v kostole „Na bráničke“ (kaplnka sv. Kríža). V prípade pohrebu „pod omšou“ idú účastníci pohrebu do kostola, a následne je na cintoríne akt pochovávania nad hrobom. Evanjelici dovezú zomrelého do vchodu kostola, účastníci pohrebu sú v kostole na bohoslužbách, kde sa farár rozlúči so zomrelým, a potom odchádza sprievod na cintorín. Občianske pohreby sa konajú v nevyhovujúcich priestoroch domu smútku, v súčasnosti je už pripravený projekt na výstavbu nového. V prípade, že sa katolícke cirkevné obrady konajú v dome smútku, prostredníctvom pohrebných služieb sú pozostalí oboznámení s možnosťou pred cirkevným obradom požiadať ZPOZ o rozlúčku. Túto možnosť využili v minulom roku 4 pozostalí. Pri evanjelických obradoch nežiadajú pozostalí rozlúčku od zboru, nakoľko farár vo svojom príhovore sa zameriava aj na doterajší život zomrelého.

Tak, ako sa znižuje počet obyvateľov mesta, od roku 1994 začal klesať aj počet sobášov. Ak sa v roku 1994 konalo v Brezne 183 sobášov, v roku 2002 už iba 96, pričom počet katolíckych a občianskych je približne na jednej úrovni. Pokles počtu sobášov však súvisí a s tým, že mladí ľudia sa viac zamýšľajú nad svojou sociálnou situáciou a majú tendenciu vstupovať do manželstva neskôr, ako predtým.

PREHĽAD JEDNOTLIVÝCH OBRADOV

Obrady uskutočnené v Brezne
(porovnanie rok 2001/2002)

Druh obradu	CELKOM	Občiansky ZPOZ	Rímsko- katolícky	Evanjelický a.v.
Krsty-uvítania	191/200	114/118	104/114	26/13
Pohreby	166/140	16/36	88/78	28/26
Sobáše	104/96	57/42	41/49	6/5

Poznámka: Obrady sa môžu týkať aj obyvateľov iných miest a obcí, ktorí sa dali z rôznych dôvodov pokrstiť, zosobašiť alebo pochovať v Brezne.

NAJOBĽÚBENEJŠIE MENO

Najobľúbenejšie dievčenské meno v roku 2002 bolo Natália, pre svoje novonarodené dieťa si zvolili toto meno desiat rodíčia. Päťkrát sa vyskytlo meno Ema, Kristína a Nikola, štyrikrát si vybrali meno Janka a Lucia. Z chlapčenských mien si sedemkrát vybrali rodíčia meno Erik a Marek, štyrikrát meno Martin, Dominik a Jakub.

SPOLOČENSKO-POLITICKÉ UDALOSTI

VÍTANIE NOVÉHO ROKA

Breznianske námestie oslávilo Silvester 2001 a príchod nového roka 2002 tradičným spôsobom. Hudba lákajúca do tanca premrznutých oslavujúcich, vystúpenie populárnej speváčky **Ingoly**, krátko pred polnocou príhovor primátora mesta **Ing. Vladimíra Faška**, symbolické pripíjanie. Nový rok a deň vzniku Slovenskej republiky začal štátnou hymnou a ohňostrojom. Potom spolu s ľudovými piesňami a dobrou náladou žilo breznianske námestie do ranných hodín. Teplomer však ukazoval okolo polnoci takmer – 30°C, a tak nebolo na námestí toľko ľudí, ako po iné roky. Väčšina obyvateľov vítala Nový rok doma alebo na chatách. Silvestrovské zábavy sa konali v mládežníckych kluboch a v hoteli Ďumbier. O tie má však záujem väčšinou len mládež.

Silvestrovskú noc bez nepríjemných incidentov zaznamenali policajti i zdravotníci, takisto služba požiarnikov a cestných záchranárov bola pokojná. Nemuseli

hasiť žiadny požiar zapálený od silvestrovskej výbušniny ani pomáhať pri vážnejšej dopravnej nehode.

Prvým novorodencom Breznianskeho okresu je **Vincent Veverka**, ktorý sa narodil 2. januára o deviatej ráno tridsaťročnej mamičke Stanislave z Brezna. Malému Vincentovi, ktorý vážil pri narodení 3300 gramov a meral pri narodení 50 cm, pomáhal na svet **MUDr. Ján Jurčacko**.

OSLAVY OSLOBODENIA MESTA

Spomienkové oslavy 57. výročia oslobodenia mesta sa konali na námestí dňa 31. januára v odpoľudňajších hodinách. Ich súčasťou bolo kladenie vencov k pomníkom padlých na námestí, kde držali čestnú stráž vojaci v uniformách a slávnostné príhovory. K účastníkom osláv sa prihovril primátor mesta a predseda Miestnej organizácie SZPB **Ing. Ján Longauer**. Okrem členov Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, poslancov mestského zastupiteľstva a pracovníkov mestského úradu, členov politických strán a hnutí na území mesta sa osláv zúčastnil aj prezident partnerského poľského mesta Ciechanów, ktorý bol v Mýte pod Ďumbierom na súkromnej dovolenke. Oslavy sa konali tradičným spôsobom - po koncerte dychovej hudby za zvukov hudby položili účastníci osláv kytice (niesli ich vojaci v slávnostných uniformách) k trom pomníkom na námestí, kde držali stráž vojaci so zbraňou. Potom sa všetci účastníci stretli pri pomníku padlých ruských vojakov, kde sa konali príhovory. Takýmto spôsobom sa počas roka usporiadali aj oslavy Dňa víťazstva nad fašizmom (tohto roku sa konali 10. mája) a oslavy Slovenského národného povstania (tohto roku 28. augusta). Usporiadateľom týchto podujatí je mesto Brezno a Slovenský zväz protifašistických bojovníkov.

UDELENIE OCENENÍ

Po oslavách 57. výročia oslobodenia mesta Brezna dňa 31. januára sa konalo v obradnej sieni mestského úradu slávnostné mestské zastupiteľstvo, na ktorom odovzdal primátor mesta ocenenia za rok 2001 týmto občanom:

CENA MESTA BREZNA

MUDr. Anton Bučko, riaditeľ Nemocnice s poliklinikou v Brezne, bytom Brezno, Ul. Kozmonautov 4, za dlhoročnú prácu v zdravotníctve a osobnú angažovanosť pri zariaďovaní nemocnice najmodernejšími technickými prístrojmi a zabezpečovaní špičkových odborníkov.

Ladislav Muriňák, bytom Ul. Nálepková 36, Brezno, za dlhoročnú aktívnu angažovanosť mesta Brezna vo výkonnostnom futbale i vo funkcii náčelníka horskej služby.

Jozef Sámel, bytom Ul. ČSA 20 Brezno, za dlhoročnú aktivitu a angažovanosť v horskej službe, za výchovu mládeže v lyžiarskom športe.

CENA PRIMÁTORA MESTA BREZNA

Anna Stanislavová, bytom Brezno, Ul. Nálepková 18, dôchodkyňa, za dlhoročnú prácu v klube dôchodcov, kde vo funkcii predsedníčky samosprávy výrazne prispela k lepšej činnosti klubu, aktívne sa podieľa i pri rozvíjaní priateľskej spolupráce s klubmi iných miest.

Ing. František Baka, bytom Brezno, ul. L. Sáru č. 9, dlhoročný poslanec MsZ v Brezne, predseda dopravnej komisie MsZ za zodpovedný a aktívny prístup k plneniu úloh.

Ján Vengrín, bytom Brezno, ul. Dr. Clementisa 7, člen Divadelného súboru Jána Chalupku v Brezne za dlhoročnú aktívnu prácu v ochotníckom divadle pri príležitosti 60 rokov.

Gabriel Obernauer, bytom Brezno, Rázusova 61, člen Divadelného súboru Jána Chalupku v Brezne za dlhoročnú aktívnu prácu v ochotníckom divadle pri príležitosti 50 rokov.

Eva Brucháčková, bytom Brezno, Malinovského 22, dlhoročná aktívna členka ZPOZ-u pri príležitosti životného jubilea 55 rokov

Tibor Gilla, bytom Brezno, Clementisova 6, za dlhoročnú aktívnu angažovanosť a propagáciu komunálneho a výkonnostného športu.

OCENENIA ŠPORTOVCOV

V stredu 27. februára prijal primátor mesta v obradnej sieni Mestského úradu mladých športovcov ocenených za minuloročné výsledky a priamych účastníkov XIX. zimných olympijských hier v Salt Lake City. Komisia športu a rekreácie pri Mestskom zastupiteľstve v Brezne ocenila na základe výsledkov a doporučenia jednotlivých škôl a športových klubov mesta desať mladých športovcov:

Daniela Belka, študenta Stredného odborného učilišťa strojárskeho v Brezne a pretekára atletického oddielu Mestského športového klubu, za úspešné účinkovanie v súťažiach organizovaných komisiou športu a rekreácie, za 4. miesto v školských majstrovstvách Slovenska v letnom biatlone.

Roberta Hauera, študenta Strednej priemyselnej školy v Brezne, za vzornú reprezentáciu školy v atletike, futbale, lyžovaní a za víťazstvo v okresnom kole Slovenskej asociácie športu v školách v cezpoľnom behu..

Pavla Melichera, člena Dart klubu, za príkladnú reprezentáciu školy a za titul majstra Európy juniorov v elektronických šípkach.

Dagmar Mondolová, študentku Športového gymnázia v Banskej Bystrici, členku Klubu biatlonu Osrblie, za 1. miesto vo vytrvalostných pretekoch, za 2. miesto v rebríčku leta biatlonistiek vo svojej kategórii.

Petra Muriňáka, žiaka Základnej školy na Mazorníkove a člena školského športového strediska mládeže ŠŠSM. V plávaní je zaradený do tímu Slovenských nádejí a vo svojej kategórii v disciplíne 100 m prsia patril v roku 2001 k slovenskej špičke.

Mareka Németha, reprezentanta Materskej školy na ulici M. Benku v Brezne, v súčasnosti žiaka Základnej školy na Pionierskej 4, za jeho prvé a tri druhé miesta v olympiáde materských škôl.

Mareka Srnku, žiaka Základnej školy na Pionierskej 4, za príkladnú reprezentáciu školy a za výsledky v atletike a vo futbale, ale hlavne za titul majstra Slovenska v kopaní kopov zo značky pokutového kopu.

Michala Štulajtera, žiaka Základnej školy na Pionierskej 2, za 1. miesto v behu na 300 m a za 4. miesto v skoku do diaľky vo svojej kategórii na majstrovstvách Slovenska.

Elišku Švikruhovú, členku klubu biatlonu ŠŠSM, za 2 prvé, 2 tretie miesta na

majstrovstvách Slovenska v letnom a zimnom biatlone.

Bibianu Švejkovú, študentku Hotelovej akadémie v Brezne, za výsledky v bežeckých a biatlonových podujatiach, kde sa pravidelne umiestňovala na medailových miestach.

CENA PRIMÁTORA bola udelená:

PaeDr.Jurajovi Sanitrovi, reprezentačnému trénerovi biatlonistiek Slovenska za vzornú reprezentáciu mesta v jeho funkcii a za povznesenie biatlonu na šport, ktorý je v našom regióne najpopulárnejší a najúspešnejší z olympijských športov.

Štefanovi Švarcovi, ktorý je dlhoročný funkcionár streleckého klubu a aktívny strelec zo vzduchových zbraní, za aktívny prístup k práci s mládežou v klube .

Tomášovi Sanitrovi, študentovi Gymnázia J. Chalupku v Brezne a členovi ŠŠSM MŠK za športový výkonnostný skok v roku 2001. Okrem biatlonových súťaží sa pravidelne zúčastňoval aj na atletických a bežeckých podujatiach.

Záver patril poďakovaniu olympionikom, pozvanie prijali biatlonistka **Anna Murínová**, vedúci výpravy biatlonistov **Benjamín Leitner** a reprezentačný tréner biatlonistiek **Dr. Juraj Sanitra**.

PRVOMÁJOVÉ OSLAVY

Stavaním mája za účasti folklórnych súborov Mostár a Šťastné detstvo v podvečer 1. mája začali sa v Brezne "májové dni". Pokračovali na druhý deň ráno pochodom Dychového orchestra mesta Brezna ulicami. Dejiskom osláv bol futbalový štadión, kde si po hymne a príhovore primátora mesta prišli na svoje futbaloví fanúšikovia, ktorí prišli na zápas medzi mužstvami Brezna a Podbrezovej A. Popoludnie spríjemnilo vystúpenie súboru Mostár. Vo dvore mestského kultúrneho strediska zabávali deti členovia Detského divadelného štúdia, neskôr dospelých skupina ZBM. Oslavy prvého mája organizovala Strana demokratickej ľavice, mesto poverilo zabezpečením kultúrneho programu Mestské kultúrne stredisko. Väčšina obyvateľov využíva tento sviatok na prácu v záhrade, výlety do prírody alebo oddych doma. Na štadióne bolo na oslavách len niekoľko desiatok účastníkov. Bolo krásne slnečné počasie, takže väčšinu obyvateľov to ťahalo vonku, do prírody a na záhrady.

VEL'VYSLANEC NA NÁVŠTEVE

V rámci pracovnej cesty po Slovensku, dňa 15. mája, zavítal do Brezna veľvyslanec USA na Slovensku **Ronald Weiser**, ktorého v obradnej sieni prijal primátor mesta. Na stretnutí s podnikateľmi, vedúcimi pracovníkmi mestského úradu a poslancami veľvyslanec vysvetlil cieľ jeho návštevy jednotlivých regiónov Slovenska. Zdôraznil, že navštevuje jednotlivé mestá preto, aby pomohol pri rozvoji cestovného ruchu a hľadal možnosti investovania do území vzdialených od Bratislavy. Po návšteve viac ako stovky slovenských miest a obcí nadobudol presvedčenie, že primátori a starostovia nie sú byrokratickí úradníci, ale ľudia, ktorí robia prácu so srdcom

VATRA ZVRCHOVANOSTI

Desiate výročie Deklarácie a zvrchovanosti SR, ktoré prijala Slovenská národná rada 17. júla 1992 si občania nášho mesta pripomenuli tradične – vatrou zvrchovanosti na Jamách v piatok 18. júla. Už tretí rok podujatiu neprialo počasie, aj keď bol pripravený bohatý program – lietadlo prevážalo záujemcov ponad mesto, hrala ľudová hudba Bukovinka, pripravené boli vatry, ľudia prichádzali aj odchádzali, na zapálení vatry o 21. hodine ich už tam veľa neostalo. Organizátorom podujatia bola Pravá Slovenská národná strana a Hnutie Za demokratické Slovensko..

PRESEDA VLÁDY V BREZNE

Svoju pracovnú cestu na oslavy 58. výročia SNP v Banskej Bystrici dňa 28. augusta predseda vlády SR **Mikuláš Dzurinda** využil i na návštevu Brezna, aby sa osobne presvedčil o škodách a príčinách opakovaných povodní. Na stretnutí s primátorom **Ing. Vladimírom Faškom** a námestníkom riaditeľa Povodia Hrona **Ing. Martinom Rybárom** sa oboznámil so situáciou a potom si pozrel kritické miesta na Budovateľskej a Mliekárenskej ulici, kde sa zastavil, aby sa porozprával s občanmi, ktorí ťarchou zatopenia najviac trpeli. Premiér prisľúbil, že vláda uvoľní prostriedky na nápravu škôd v Brezne a v okolí. Zároveň informoval, že očakáva správu o výške prostriedkov z Európskej únie. Zdôraznil však, že samosprávy a štátna správa musia mať pripravené projekty na likvidáciu a nápravu škôd. S Breznom s rozlúčil na rozhraní Vrbovej a Mostárenskej ulice.

DEŇ ÚSTAVY

Malú slávnosť pri príležitosti 10. výročia Ústavy Slovenskej republiky zorganizoval Miestny odbor Matice slovenskej a mesto v nedeľu 1. septembra. Slávnosť sa konala pri budove mestskej radnice, kde je zasadená „Lipka slovenskej štátnosti“. Jej účastníkom sa prihovoril primátor mesta, v programe účinkovala ľudová hudba Šajgalíci z Beňuša.

VOĽBY DO PARLAMENTU

V dňoch 20. a 21. septembra sa konali na celom území Slovenskej republiky voľby do Slovenskej národnej rady. Predvolebné zhromaždenia organizovali v Brezne takmer všetky politické strany spolu s vystúpením rôznych známych umelcov, a tak obyvatelia mesta vnímali atmosféru veľmi intenzívne. Niektoré zhromaždenia sa konali aj na novorekonštruovanom námestí. Mesto bolo viac, než v ostatných voľbách zaplnené predvolebnými veľkoplošnými plagátmi. Výsledky volieb v Brezne boli rozdielne s celoslovenskými výsledkami aj s výsledkami volieb v okrese. V porovnaní so Slovenskom bola účasť na voľbách v Brezne vyššia, ale v porovnaní s účasťou v okrese bola nižšia. Do zoznamu voličov v Brezne bolo zapísaných 17 581 občanov, platné hlasy odovzdalo 11 577 voličov, čo znamená, že *účasť na voľbách v Brezne bola 65,8 - percentná*. Jednotlivým stranám odovzdali voliči hlasy nasledovne:

Por.	Strana	Hlasy	Percento	Poznámka
1.	SMER	2284	19.94	V okrese 2.
2.	SDKU	1741	15.20	V okrese 4.
3.	HZDS	1709	14.92	V okrese 1.
4.	ANO	1527	13.33	V okrese 3.
5.	KSS	859	7.50	V okrese 5.
6.	PSNS	759	6.63	V okrese 6.
7.	KDH	539	4.71	V okrese 7.
8.	HZD	410	3.58	V okrese 8.
9.	SDA	336	2.93	V okrese 10

Vysvetlivky ku skratkám:

SDKÚ – SLOVENSKÁ DEMOKRATICKÁ A KRESŤANSKÁ ÚNIA

HZDS – HNUTIE ZA DEMOKRATICKÉ SLOVENSKO

ÁNO – ALIANCIA NOVÉHO OBČANA

KSS- KOMUNISTICKÁ STRANA SLOVENSKA

PSNS – PRAVÁ SLOVENSKÁ NÁRODNÁ STRANA
KDH – KREŠŤANSKO DEMOKRATICKÉ HNU Tie
HZD – HNU Tie ZA DEMOKRACIU
SDA – SOCIÁLNO DEMOKRATICKÁ ALTERNATÍVA
SZS – STRANA ZELENÝCH NA SLOVENSKU
SDE – STRANA DEMOKRATICKEJ ĽAVICE
OKS – OBČIANSKA KONZERVATÍVNA STRANA
MK – STRANA MAĎARSKEJ KOALÍCIE
ZRS – ZDRUŽENIE ROBOTNÍKOV SLOVENSKA
ĽB – ĽAVICOVÝ BLOK
B-RRS – BÉČKO – REVOLUČNÁ ROBOTNÍCKA STRANA
SNJ – SLOVENSKÁ NÁRODNÁ JEDNOTA
NOSNP – NEZÁVISLÁ OBČIANSKA STRANA NEZAMESTNANÝCH A POŠKODENÝCH
SNS – SLOVENSKÁ NÁRODNÁ STRANA ROSA – ROBOTNÍCKA STRANA ROSA
ROISR – RÓMSKA OBČIANSKA INICIATÍVA SR

Aj v minulosti vyhralo voľby v okrese Hnutie Za demokratické Slovensko, pričom v Brezne získala v ostatných voľbách najviac hlasov Strana demokratickej ľavice. Títo voliči sa v tomto volebnom období rozdelili do troch skupín, najviac ich odovzdalo hlasy novovzniknutej strane SMER.

Z mesta Brezna kandidovali do parlamentných volieb títo:

Zita VOZÁROVÁ na kandidátskej listine ZRS mala poradové číslo 56.

Helena KOKAVCOVÁ na kandidátnej listine ANO mala poradové číslo 79.

Ivana KVIETKOVÁ na kandidátnej listine ANO mala poradové číslo 150.

Andrej BRTKO na kandidátnej listine PSNS mal poradové číslo 20.

Igor PAVÚK na kandidátnej listine PSNS mal poradové číslo 59.

Valéria DAŇOVÁ na kandidátnej listine NOSNP mala poradové číslo 29.

Ján RAČÁK na kandidátnej listine SMER mal poradové číslo 86.

Dušan ŠVANTNER, na kandidátskej listine PSNS mal poradové číslo 5

Andrej BRTKO, na kandidátskej listine PSNS mal poradové číslo 20.

Ferdinand BEVILAQUA, na kandidátskej listine PSNP mal poradové číslo 52

Igor PAVÚK, na kandidátskej listine PSNS mal poradové číslo 59

Z mesta Brezna, ba dokonca ani z okresu Brezno, nebol zvolený do parlamentu

ani jeden kandidát.

VOĽBY KOMUNÁLNE

V celej republike sa konali v dňoch 6. a 7. decembra komunálne voľby. V Brezne bolo na účel volieb vytvorených 7 volebných obvodov, voliči mali možnosť odovzdať svoje hlasy v 22 okrskoch. Mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 26. augusta 2002 rozhodlo o tom, že vo volebnom období 2002 - 2006 bude zvolených menej poslancov, ako v predchádzajúcom volebnom období. Namiesto doterajších 33 poslancov bude v zastupiteľstve len 21 poslancov. Celkom mestská volebná komisia, ktorej predsedala **Daniela Belková**, zaregistrovala 7 kandidátov na primátora mesta a 109 kandidátov na poslancov. Predvolebná kampaň bola v porovnaní v ostatnými komunálnymi voľbami rozsiahlejšia. Kandidáti mali viac druhov farebných propagačných materiálov, každý kandidát a jednotlivé strany mali niekoľko predvolebných zhromaždení na námestí, v hoteli Ďumbier, v dome kultúry aj v niektorých školách.

Komunálne voľby 2002 v rámci Slovenska charakterizovala relatívne nízka účasť voličov (pohybovala sa od dvadsať do šesťdesiat percent) a pokojný priebeh. To isté možno povedať aj o voľbách v Brezne. Mestská volebná komisia nezaznamenala žiadne porušenia volebného zákona, voľby mali pokojný priebeh. V okrese Brezno bolo v zoznamoch voličov zapísaných 50742 osôb a obálky vydali 26966 voličom (53-percentná účasť). V Brezne bola nižšia účasť voličov na voľbách ako v okrese, keď v zoznamoch bolo zapísaných 17452 voličov a na voľbách sa ich zúčastnilo 6538, čo znamená 37,46-percentnú účasť.

Primátorom mesta Brezna sa stal Ing. Jaroslav DEMIAN, ktorý získal vo voľbách 1856 hlasov (29 - percent), kandidoval za Stranu demokratickej ľavice s podporou Hnutia Za demokratické Slovensko

Ing. Jaroslav Demian sa narodil dňa 6. februára 1963 v Brezne. Je ženatý, otec dvoch detí - dvanásťročného Michala a šesťročného Adama. Strednú školu ukončil maturitou na Strednom odbornom učilišti v Brezne v odbore mechanik nastavovač. Po ukončení pokračoval v štúdiu na Vysokej škole technickej v Košiciach

v odbore strojárská technológia, kde bol promován v roku 1987 za strojného inžiniera. Vzdelanie si neskôr doplnil o doplnkové pedagogické štúdium. Po absolvovaní štúdia pracoval 4 roky ako asistent – technológ v akciovej spoločnosti Mostáreň Brezno, od roku 1991 bol vedúcim prevádzky v súkromnej košickej firme. V roku 1992 začal vyučovať ako učiteľ odborných predmetov na Strednom odbornom učilišti strojárskom v Brezne, kde bol do roku 1998 i vo funkcii zástupcu riaditeľa školy. 27.11. 1998 bol menovaný do funkcie prednostu Okresného úradu v Brezne, kde pôsobil až do dňa nástupu do funkcie primátora mesta – 3. januára 2003. Patrí medzi aktívnych členov a funkcionárov Strany demokratickej ľavice.

Poradie ďalších kandidátov bolo nasledovné:

Poradie:	Meno kandidáta:	Počet hlasov:	Strana:
2.	Ing. Daniel BAČKO 46 ročný, poľnohospodársky inžinier	1138	NO, SMER
3.	Ing. Dušan ŠVANTNER 55 ročný, strojný inžinier	894	PSNS
4.	Ing. Ján PREČUCH 52 ročný, podnikateľ	823	SDKÚ, DS
5.	Ing. Ján PAMPURÍK 55 ročný, zástupca riaditeľa školy	776	NEKA
6.	Ing. Emil CABAN 44 ročný, živnostník	460	HZD
7.	Ing. Elena GREGOROVÁ 42 ročná, zamestnanec štátnej služby	453	NEKA

Za poslancov mestského zastupiteľstva na volebné obdobie 2002 – 2006

boli zvolení títo kandidáti:

MENO POSLANCA:

KANDIDÁT STRANY:

Povolanie a vek

PhMr. Jaroslav ĎALÁK 49 ročný, lekárnik	SDĽ, ADA, SOP
MUDr. Eva KÁČEROVÁ 53 ročná, očná lekárka	KDH, SDKÚ, DS
Ing. Rafael AMBRÓS 50 ročný, podnikateľ	KDH, SDKÚ, DS
JUDr. Zdenko ROŠTÁR 42 ročný, komerčný právnik	SMER
Ján BOROVIČ 53 ročný, konateľ spoločnosti	SDĽ, SDA, SOP
Ing. Ján PAMPURÍK 55 ročný, zástupca riaditeľa školy	nezávislý kandidát
JUDr. Štefan DEMIAN 44 ročný, notár	SMER
Ing. Dušan ŠVANTNER 55 ročný, strojní inžinier	PSNS
Milan PALOVČÍK 46 ročný, podnikateľ	HZDS
MUDr. Božena KILVÁDYOVÁ 52 ročná, lekárka	KDH, SDKÚ, DS
Ing. Janka MIHALOVIČOVÁ 52 ročná, štátny zamestnanec	KDH, SDKÚ, DS
Marián KVAČKAJ 46 ročný, ekonóm	KDH, SDKÚ, DS
Ing. Radko DUBÉCI 45 ročný, ekonóm	KDH, SDKÚ, DS

Ing. Daniel BAČKO	ANO
46 ročný, poľnohospodársky inžinier	
MUDr. Eva WOLFRAMOVÁ	KDH, SDKÚ, DS
37 ročná, lekárka	
Ivan MURIŇÁK	ANO
38 ročný, vedúci supermarketu	
Mgr. Mária ŠAJGALÍKOVÁ	KDH, SDKÚ, DS
37 ročná, novinárka	
Alexander BOTEV	PSNS
45 ročný, podnikateľ	
Ladislav KILVÁDY	ANO
35 ročný, lesník	
Ing. Milan DOLŇAN	SMER
39 ročný, vedúci polesia	
Jozef BALIAK	PSNS
50 ročný, podnikateľ	

Novozvolení poslanci a primátor začnú vykonávať svoje funkcie až po zložení sľubu (podľa zákona sa má uskutočniť do 30 dní od volieb) .

MESTO A JEHO ORGÁNY A ORGANIZÁCIE

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

V personálnom zložení mestského zastupiteľstva nenastali počas roka žiadne zmeny, počet zasadnutí však bol v porovnaní s ostatnými rokmi vyšší. Počas roka sa konali zasadnutia až 10-krát a bolo prijatých 126 uznesení. Takmer všetky rokovania boli poznamenané nepokojom a opakujúcimi sa spormi primátora s niektorými poslancami. Bolo to spôsobené viacerými skutočnosťami. Ešte v roku 2001 bolo rozhodnuté, že do zoznamu bytov určených na odpredaj nebude zaradených 71 bytov na Ulici Švermovej 10-24, Laskomerského 16-20 a Sládkovičova 9 (jeden obytný

dom), nakoľko bol vypracovaný projekt na jeho nadstavbu (podkrovné byty). Nájomníci podali žalobu na súd, nakoľko nesúhlasili s nadstavbou, chceli si byty odkúpiť do osobného vlastníctva a okresný aj krajský súd sa tým zaoberal. Medzi nimi bol aj jeden z poslancov mestského zastupiteľstva, a tak sa tento problém stal predmetom rokovania a dôvodom nezhôd a výmeny názorov medzi primátorom a niektorými poslancami. Tí dokonca zavolali niektorých pobúrených nájomníkov na zasadnutie zastupiteľstva. Do konca volebného obdobia sa tento problém ani neuzatvoril. Druhým sporným problémom a predmetom nezhôd bola rekonštrukcia námestia. Ešte v roku 2001 bol vypracovaný projekt a vypísaná verejná súťaž na dodávateľa. Poslanci však podozrievali primátora, že rozhodol svojvoľne o tejto rekonštrukcii, a potom robili rôzne prekážky pri schvaľovaní finančných prostriedkov. A tak sa rokovania mestského zastupiteľstva predlžovali často do neskorých večerných hodín. Po slávnostnom otvorení námestia sa ukázalo, že do tejto rekonštrukcie mala byť zaradená aj časť okolo obchodného domu, nakoľko tento chodník bol veľmi poškodený. V dôsledku sporov primátora s poslancami a nevyjasnenosti ďalšieho financovania však tieto pokračovanie rekonštrukcie v roku 2002 už neodsúhlasili.

HOSPODÁRENIE MESTA

Mestské zastupiteľstvo rokovalo o príprave rozpočtu na rok 2002 niekoľkokrát. Prvýkrát ho schválilo dňa 4.3. s príjmami a výdavkami vo výške 137 550 tisíc korún. Vzhľadom na prechod kompetencií najmä v oblasti školstva bolo potrebné ho prehodnotiť, nakoľko neboli ešte v novembri definitívne sumy, ktoré mesto na prechod kompetencií dostane. Splnomocnilo primátora mesta upraviť rozpočet o výšku decentralizačnej dotácie po jej oznámení ministerstvom financií.

V roku 2002 výška finančných prostriedkov, s ktorými mesto hospodáril, dosiahla maximum. Na zvýšených príjmoch sa najväčšou mierou podieľali dotácie a transfery na prenesené kompetencie, a to vo výške 38 377 tisíc korún. Taktiež neboli plánované transfery na zmiernenie škôd po povodniach vo výške 3 186 tisíc korún. Mestu boli vrátené z Fondu národného majetku a Slovenského plynárenského podniku za vybudované plynárenské zariadenia finančné prostriedky vo výške 2 720 tisíc korún. Vyššie príjmy ako v ostatných rokoch boli teda dosiahnuté decentralizačnými

dotáciami a vysokými úvermi, ktoré malo mesto od Prvej komunálnej banky a Štátneho fondu rozvoja bývania. Vysoké príjmy sa potom prejavili aj vo výdavkoch, keď mesto opäť dosiahlo maximum pri investovaní do rozvojových programov mesta.

Plnenie rozpočtu mesta Brezna za rok 2002 (v tisícoch korún)

Rekapitulácia:

PRÍJMY

Č.	Časť rozpočtu príjmov	Rozpočet rok 2002	Plnenie rozpočtu za rok 2002	% plnenia
1.	Bežné príjmy	82 002	124 023	151,2
2.	Kapitálové príjmy	20 116	9 159	45,5
3.	Finančné operácie	85 757	84 671	98,7
	S p o l u	183 816	217 853	116,0

VÝDAVKY

Č.	Časť rozpočtu výdavkov	Rozpočet rok 2002	Plnenie rozpočtu za rok 2002	% pln.
1.	Bežné výdavky	75 099	103 903	138,4
2.	Kapitálové výdavky	54 139	53 613	99,0
3.	Finančné operácie	58 637	57 273	97,7
	S p o l u	183 816	214 789	114,3

Mesto v roku 2002 investovalo do týchto rozvojových programov (v tis. Sk)

1. Rekonštrukcia námestia	26 704
2. Bytová výstavba Mazorníkovo	15 099
3. Inžinierske siete k bytovým jednotkám	1 215
4. Zimný štadión	147
5. Rekonštrukcia obradnej siene Mestského úradu	61

6. Prestavba veľkej zasadačky úradu na kancelárie	2 420
7. Oporný múr – Kolkáreň	1 152
8. Ostatné + rezerva (úroky z pôžičky na čističku a rekonštrukcia ciest po povodni)	6 715
Spolu	48 922

PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE MESTA

HOSPODÁRENIE PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ MESTA
(v tisícoch korún)

Organizácie	Náklady	Výnosy	Príspevok od mesta
Technické služby	38 334	36 716	13 500
Mestský športový klub	9 413	10 088	6 918
Mestské kultúrne stredisko	9 624	8 994	2 965

ZAMESTNANOSŤ PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Organizácia	Meno riaditeľa	Počet pracovníkov	Priemerná mzda
Technické služby	Ing. Tomáš Gaboň	94	10.008.- Sk
Mestské kultúrne stredisko	Mgr. Jaroslav Šurina	20	9.750.- Sk
Mestský športový klub	Ing. Tibor Boroš	16,5	11.566.- Sk

SPOLOČNOSTI S RUČENÍM OBMEDZENÝM

V roku 1998 boli založené namiesto príspevkových organizácií mesta – Lesy mesta Brezna a Mestský hotel Ďumbier a v roku 2000 namiesto príspevkovej organizácie Bytový podnik mesta Brezna – spoločnosti s ručením obmedzeným so stopercentnou účasťou mesta. O ich činnosti v roku 2002 najlepšie hovoria tabuľky:

Organizácia	Konateľ riaditeľ	Dozorná rada	Majetok	Počet pracovníkov	Hospodársky výsledok
Lesy mesta Brezno	Ing. Ján Longauer	František Baka Božena Megerssová Zdenko Roštár Ladislav Brezina Zdeno Kolenička	22 730 tisíc	37	8 120 tisíc
Hotel Ďumbier	Ing. Michal Kič	František Baka Vladimír Kvačkaj Božena Megerssová Janka Mihalovičová Ján Prečuch	32 196 tisíc	28	207 tisíc
BYPOS	Ing. Igor Longauer	Milan Peťko Zdeno Kolenička Ján Králik Pavol Pisár Jozef Zlúky	138 812 tisíc	66	1 536 tisíc

OSTATNÉ INŠTITÚCIE A ORGANIZÁCIE V MESTE

Po parlamentných voľbách sa očakávali personálne zmeny v niektorých okresných štátnych orgánoch a organizáciách. Aj keď prednosta Okresného úradu v Brezne **Ing. Jaroslav Demian** bol v decembri tohto roku zvolený za primátora mesta, do konca roku nebol menovaný nový prednosta.

ŠTÁTNE ORGANIZÁCIE:

V tomto roku v žiadnej organizácii štátnej správy nenastali zmeny, a tak riaditelia sú nasledovní:

Organizácia:

Štatutárny zástupca organizácie:

Okresný úrad

Ing. Jaroslav Demian

Okresný súd

JUDr. Eva Cvengová

Okresný prokurátor

Mgr. Róbert Vágvolgyi

OÚ vyšetrovania PZ

kpt. JUDr. Eva Štulrajterová

Okresné riaditeľstvo PZ

pplk. Mgr. Karol Štromajer

Obvodné oddelenie PZ

npr. Július Štulajter

Okresný úrad práce

Ing. Roman Porhajaš

Daňový úrad

Ing. Ľuboslava Kanošová

OSTATNÉ ORGANIZÁCIE:

Slovenská sporiteľňa	Ing.Mária Bobáková
Všeobecná úverová banka	Ing.Natália Durkačová
Prvá komunálna banka	Ing.Anna Figľušová
Istrobanka	Ľubomíra Petrovičová
Nemocnica s poliklinikou	MUDr.Anton Bučko

NAJVÄČŠIE PODNIKY A ORGANIZÁCIE:

Slovenská automobilová doprava	Ing.Slavomír Kupčok
Horehronské spotrebné družstvo	Ing.Eva Kolajová
Mostáreň,a.s.	Alexander Medved'
Železiarne,a.s.Podbrezová	Ing.Vladimír Soták
ESPE,a.s.Piesok	Ing.Peter Mikloš
SHP Harmanec, akciová spoločnosť, pobočka Brezno	Ing. Jaroslav Holiga
VZOR, výrobné družstvo	Ing. Ján Halás

NOTÁRI:

JUDR. Štefan Demian

JUDr. Anna Medved'ová

JUDr. Marie Ježková

POLITICKÉ STRANY A HNUTIA

V Brezne nemá každá strana, ktorá je zaregistrovaná na ministerstve vnútra, svoju členskú základňu. Pred voľbami však vyvíjajú aktívnu činnosť mnohé strany a hnutia, o ktorých činnosti počas roka ani obyvatelia mesta nevedia. Tento rok je rokom volebným, a tak sa zaktivizovali viaceré strany. Pravidelnú aktívnu činnosť počas roka vyvíja už tradične Strana demokratickej ľavice, má v meste svoju členskú základňu, mestské a okresné orgány. Z členskej základne Slovenskej národnej strany sa vytvorila

v Brezne Pravá Slovenská národná strana. K novovzniknutým patrí strana SMER a ANO. Nie každá strana má mestské štruktúry, niektoré strany sú s okresnou pôsobnosťou aj orgánmi. Po voľbách, teda aj v roku 2002 ich aktivita poklesla. Počas roka vyvíjali činnosť v Brezne tieto strany:

Názov strany:

Predseda:

ALIANCIA NOVÉHO OBČANA
(okresná organizácia)
SMER

Ing. Daniel Bačko,
Brezno, Ul. Horná
Ján Račák,
Brezno, Ul. Vránskeho

PRAVÁ SLOVENSKÁ NÁRODNÁ STRANA

Ing. Dušan Švantner
Brezno Ul., ČSA 28

HNUTIE ZA DEMOKRATICKÉ SLOVENSKO

Pavel Belko,

HNUTIE ZA DEMOKRACIU

Brezno, Banisko

(okresná organizácia)

Jozef Daniš, Heľpa

DEMOKRATICKÁ STRANA

Ing. Ján Prečuch,

STRANA DEMOKRATICKEJ ĽAVICE

Brezno, Cesta osloboditeľov

SOCIÁLNO-DEMOKRATICKÁ ALTERNATÍVA

Ing. Milan Kováčik,

(okresná organizácia)

Brezno, Ul. ČSA

KREŠŤANSKO-DEMOKRATICKÉ HNUTIE

Peter Weiss,

Brezno, ŠLN

SLOVENSKÁ DEMOKRATICKÁ A KREŠŤANSKÁ ÚNIA

Marián Kvačkaj

Brezno, ŠLN6

HNUTIE NOVÉ SLOVENSKO

Ing. Ladislav Bulák,

Brezno, Ul. Štúrova 21

RÓMSKA OBČIANSKA INICIATÍVA

Pavel Rázga, 9. mája 41

KOMUNISTICKÁ STRANA SLOVENSKA

Milan Pustaj, Vrbová 13

ROMA

Ondrej Ištván, Malinovského

Jozef Maťo, Baštová 15

VÝSTAVBA

REKONŠTRUKCIA NÁMESTIA

Dňa 23. augusta v popoludňajších hodinách sa na námestí konala slávnosť ukončenia 1. etapy rekonštrukcie historického námestia. Vystúpili tu rôzne súbory, divadlá, hudobné skupiny. Slávnosť bola ukončená príhovorom primátora a ohňostrojom. Do ranných hodín sa ľudia na námestí zabávali pri hudbe skupiny ZBM.

Ukončenie 1. etapy rekonštrukcie historického breznianskeho námestia (začala v apríli) je významný medzník v rozvoji nášho mesta. Námestie počas svojej histórie menilo svoje podoby. Menilo však i svoje názvy, ktoré sa prispôbovali spoločensko-politickej situácii v celej našej spoločnosti. Zo stredoveku pochádza názov námestie Ľudovíta Veľkého, nieslo i názov Lajoša Košutha. Od 7. marca 1925, pri 75. výročí narodenia prezidenta, bolo premenované na Masarykovo námestie, od 12. januára 1939 nieslo názov Štefánikovo námestie. V roku 1952 bola z námestia v dôsledku deformácie našich dejín odstránená socha gen.M.R.Štefánika, už v novembri 1950 však stratilo svoj pôvodný názov. Od tohto obdobia do roku 1990 sa volalo Námestie Gottwaldovo. Súčasný názov Námestie gen.M.R.Štefánika je vlastne pôvodným názvom, ktorý sa námestiu vrátil 4.5.1990 pri reinštalácii pomníka Štefánika na pôvodné miesto.

Zo snahy vrátiť breznianskemu námestiu pôvodnú funkciu vychádza i projekt súčasnej rekonštrukcie. Rešpektuje historické prostredie i pôvodnú podobu. Ťažisko tejto etapy rekonštrukcie tvorí fontána umiestnená na autentickom mieste, ktorej riešenie je výtvarným súzvukom kameňa a padajúcej vody. Voda ako dôležitý element v námestí sa prenáša aj do kameňa okolo fontány v podobe motívu sčerenej vody. Novodobé prvky - javisko, infopavilón, fontána na pitie a vlajkosláva - sa prispôbujú súčasným potrebám užívania priestoru námestia na kultúrno-spoločenské, rekreačné a oddychové aktivity obyvateľov a jeho návštevníkov. Projekt námestia vypracoval **Ing. arch. Jozef Frtús** a **Ing. arch. Tomáš Sobota** z Banskej Bystrice. Generálnym dodávateľom 1. etapy rekonštrukcie námestia je firma SATES, spoločnosť s ručením obmedzeným Považská Bystrica. Subdodávateľia technickej infraštruktúry, ktorú realizovali vo vlastných investíciách sú Stredoslovenské vodárne a kanalizácie Banská Bystrica, Stredoslovenské energetické závody Žilina, Slovenské telekomunikácie Banská Bystrica a Slovenská správa ciest Banská Bystrica. Hlavní subdodávateľia z regiónu Brezna sú Hronstav, spoločnosť s ručením obmedzeným Brezno, Cestné stavby Banská Bystrica, DAUBA s.r.o. Valaská, Zlievárenská spoločnosť Hronec, súkromný podnikateľ **Martin Bartoš** Brezno - Zadné Hálno a GEMO s.r.o Brezno. Investorom stavby je mesto Brezno, rekonštrukcia bola uskutočnená nákladom 26 704 384 korún.

Údaje o rekonštruovanom námestí:

celková plocha námestia:	31.000 m ²
zrekonštruovaná plocha :	9.434 m ²
počet kusov dlažby kamennej .	540.305
počet kusov dlažby betónovej:	105.761
počet lavičiek:	25
počet smetných košov:	25
počet svietidiel:	27

BYTOVÁ VÝSTAVBA

V rámci programu **komplexnej bytovej výstavby** sa ešte v roku 2001 začal stavať bytový dom s 23 bytovými jednotkami na sídlisku Mazorníkovo. Investorom stavby je mesto, na jeho výstavbu dostalo dotáciu z ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja vo výške 50 percent rozpočtového nákladu, na zvyšných 50 percent nákladu dostalo mesto úver s 3,9 – percentným úrokom od štátneho fondu rozvoja bývania. Celkový rozpočtový náklad podľa zmluvy o diele je plánovaný vo výške 23 370 729 korún, pričom do konca roku 2002 sa od začiatku stavby prestavalo takmer 22 miliónov. Dodávateľom stavby je breznianska firma Hronstav , spoločnosť s ručením obmedzeným, táto podľa zmluvy mala ukončiť práce do konca decembra. Práce však neboli ukončené, a tak byty pre rodiny podľa poradovníka dostanú nájomníci až začiatkom roku 2003. Boli pripravené prepočty celkových nákladov tak, aby nájomným bolo možné splácať aj úver, ktorý musí mesto splácať.

V rámci **individuálnej bytovej výstavby** sa najviac rodinných domov začalo stavať na Vrchdolinke. Počas roka bolo skolaudovaných v Brezne 8 rodinných domov, mnohí si však svoju bytovú situáciu riešia aj formou prestavby a prístavby k rodinným domom.

ÚPRAVA HISTORICKÉHO JADRA

Okrem rekonštrukcie námestia menia postupne svoju tvár i meštianske domy. Na ulici ČSA po odchode detského domova do Tisovca súkromný podnikateľ **Rastislav Kokavec** objekt odkúpil a krásne zrekonštruoval. Ponúkol ho do prenájmu

obchodným spoločnostiam a súkromným podnikateľom. Tento začal po odkúpení rekonštruovať aj meštiansky dom na Námestí Štefánika 49 (už dlhšiu dobu svojím vzhľadom znehodnocoval námestie), stavbu do konca roka neukončil. Pekne bol zrekonštruovaný aj objekt na námestí č. 39, kde sídli rímsko-katolícky farský úrad. Výmenou všetkých okien a novou fasádou dostal objekt celkom novú tvár. V zlom stavebno-technickom stave je ešte objekt starej radnice, kde v súčasnosti sídli Horehronské múzeum. Objekt je v strede námestia a svojím vonkajším vzhľadom (ošarpaná fasáda“ znehodnocuje námestie. Je majetkom mesta, ktoré ho plánuje rekonštruovať pre potreby mesta (reprezentačné priestory, obradná sieň), ale pre nedostatok finančných prostriedkov sa s prácami nezačalo.

NOVÁ VEĽKOPREDAJŇA

Na Mazorníkove, ulici Osloboditeľov bola rekonštrukciou objektu skladu postavená nová veľkopredajňa REAL-MARKET. Obchod s predajnou plochou 700 a zastavanou plochou 950 metrov štvorcových vybudovala nákladom 30 miliónov korún súkromná podnikateľka **Elena Fat'unová** z Brezna a začal prevádzku v mesiaci júli.

SOCIÁLNO-EKONOMICKÁ SITUÁCIA

ZAMESTNANOSŤ

Na zamestnanosť obyvateľstva má veľký vplyv aj súkromné podnikanie, ktoré však celomokrese Brezno prežíva veľmi ťažké obdobie. V meste je registrovaných nasledovný počet živnostenských oprávnení: 1 120 fyzických osôb, 254 právnických osôb, zahraničná fyzická osoba. Medzi súkromnými podnikateľmi prevládajú malí a strední podnikatelia (obchod a služby), väčšinou zamestnávajú okolo 20 zamestnancov. Zo zamestnancov najväčšieho výrobného podniku v Brezne – Mostárne – ktorá pred rokom 1990 zamestnávala 4 200 ľudí, postupným štiepením na menšie firmy zostala ku koncu roku 2002 len desatina. Najväčším výrobným podnikom v Brezne je spoločnosť s ručením obmedzeným s názvom MB Industry – firma, ktorá vznikla štiepením bývalého podniku Mostáreň, tá ku koncu roku 2002

zamestnáva len okolo 300 ľudí, avšak už dlhšiu dobu nevypláca svojim zamestnancom pravidelne platy. Najviac ľudí z Brezna je počas roka zamestnaných v akciovej spoločnosti Železiarne Podbrezová, keď z celkového počtu 4086 zamestnancov je zamestnaných v tejto spoločnosti až 1636 Brežňanov. Situácia so zamestnanosťou v Brezne je vážna, veď iba deväť organizácií so sídlom v Brezne zamestnáva viac ako 200 zamestnancov (Nemocnica s poliklinikou, Okresný úrad, Horehronské spotrebné družstvo, Slovenská autobusová doprava, MB Industry, pobočka Slovenky, pobočka SHP Harmanec, VZOR – výrobné družstvo) a štyri organizácie majú viac ako 100 zamestnancov (Poľnohospodárske družstvo, Hronstav s.r.o. a Technické služby Brezno, Real Market). Koncom roka sa začínajú šíriť správy o tom, že pre nedostatok odbytu končí s výrobou pleteného spodného a vrchného ošatenia aj prevádzka Slovenky, kde bolo doteraz zamestnaných 140 žien. Posledný zamestnanci pravdepodobne odídu aj z bývalej Mostárne, a tak sa ľudia tohto regiónu obávajú nezamestnanosti.

NOVÉ PRACOVNÉ PRÍLEŽITOSTI

V novootvorenej veľkoplošnej predajni na Ulici Osloboditeľov našlo prácu od júla tohoto roku 30 predavačov.

Firma Servis Centrum Metalex (švajčiarski a nemeckí majitelia) odkúpila od Mostárne Brezno halu špeciálnej techniky. Investície v objekte, súvisiace s deliacou linkou na priečne delenie oceľových zvitkov do tabúl a s tým spojená infraštruktúra, si vyžiadali náklady za viac ako 100 miliónov korún, odpracovanie 95 tisíc hodín, namontovanie technológie s hmotnosťou 350 ton. Toto prvé serviscentrum na Slovensku bude pokrývať požiadavky malých a stredných spracovateľov plechov. Na prevádzku linky firma vytvorila 12 nových pracovných miest, ktoré od 1. októbra 2002 obsadili nezamestnaní. V budúcom roku chcú uviesť do prevádzky novú linku na pozdĺžne delenie. Riaditeľom firmy je **Ing. Milan Okajček**.

NEZAMESTNANOSŤ

Na území okresu evidoval úrad práce na konci roku 2002 7 770 nezamestnaných. V okrese je 32 475 obyvateľov ekonomicky aktívnych, nezamestnanosť predstavuje 22,24%.Vporovnaní s minulým rokom, keď bola

nezamestnanosť v okrese 23,15 – percentná sa situácia zlepšila. V porovnaní s okresom je situácia so zamestnanosťou v Brezne lepšia. Z 11 739 ekonomicky aktívnych obyvateľov na konci roka 2002 bolo 2 554 nezamestnaných, čo predstavuje 19,34 percent. Znižujúca tendencia je však len relatívna a bolaspôsobená dočasným zamestnaním evidovaných na úrade práce na verejno-prospešné práce.

- priemerný počet evidovaných nezamestnaných v meste Brezne 2 554
- priemerný počet evidovaných nezamestnaných v okrese Brezno 7 770
- priemerný počet evidovaných nezamestnaných v okres Brezno 7 398
- priemerný prítok evidovaných nezamestnaných 483
- priemerný odtok evidovaných nezamestnaných 513
- priemerný počet poberateľov podpory v nezamestnanosti 1 102
- priemerný počet vyplatenej podpory v nezamestnanosti 3 548
- priemerný mesačný aktuálny stav voľných pracovných miest 140
- priemerný počet zaevidovaných voľných pracovných miest v mesiaci 124

SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ MESTA

Sociálna situácia obyvateľov mesta sa v tomto roku nezlepšila, aj keď je na úrade práce evidovaná nižšia nezamestnanosť. Mesto v rámci svojich možností poskytuje mnohým rodinám jednorázové dávky a finančnú výpomoc. V roku 2002 poskytlo dvadsiatim žiadateľom finančnú výpomoc na výdavky spojené so zakúpením oblečenia pre deti vo výške 22 tisíc korún, štyrom občanom poskytlo sociálnu pôžičku na zakúpenie základného vybavenia domácnosti a dvom na výdavky spojené s pohrebom. Počas roka uhradilo mesto aj pohreb bezdomovca a jedného občana, o ktorého sa odmietli postarať príbuzní.

V oblasti sociálnych služieb mesto prevádzkuje tieto zariadenia:

MATERSKÁ ŠKOLA s kapacitou 47 miest je mestom prevádzkovaná do roku 1998, náklady na jej prevádzkovanie v roku 2002 dosiahli výšku 312 118 korún, takže mesačné náklady na 1 dieťa dosiahli výšku 650 korún. Príspevok rodičov na stravovanie detí bol upravený na 26 korún na deň, rodičovský mesačný príspevok ostal nezmenený vo výške 75 korún.

STRAVOVANIE ZDRAVOTNE ŤAŽKO POSTIHNUTÝCH sa zabezpečovalo

prostredníctvom opatrovateľskej služby, ktorá rozvážala stravu pripravenú v mestskej materskej škole. Počas roka bolo navarených 18 800 obedov pre priemerne 76 stravníkov, náklady mesta na túto službu činili za rok 540 589 korún, dôchodcovia platili za 1 obed 36 korún, mesto im doplácalo sumu 28,70 korún.

JEDÁLEŇ PRE DÔCHODCOV má mesto zriadenú na Ulici Němcovej. V priemere sa tu stravovalo 65 dôchodcov, ktorým bolo navarených 16 072 obedov. Celkové náklady mesta na túto prevádzku dosiahli za rok výšku 605 938 korún, dôchodcovia za 1 obed platili poplatok 36 korún, mesto im doplácalo sumou 37,70 korún.

STREDISKO OSOBNÉJ HYGIENY poskytovalo pre dôchodcov, darcov krvi a ostatných občanov služby kadernícke, holičstvo, pedikúra, zdravotná masáž a perličkový kúpeľ a pranie bielizne. V roku 2002 využilo tieto služby 1 629 dôchodcov, 120 iných občanov a 3 darcovia krvi. Nakoľko poplatok za tieto služby je znížený, náklady z rozpočtu mesta dosiahli v roku 2002 výšku 559 339 korún.

KLUB DÔCHODCOV na Rázusovej ulici zabezpečuje starostlivosť o kultúrno-spoločenské vyžitie dôchodcov. Denne sa tu stretáva na podujatiach asi 40 obyvateľov, náklady na prevádzku za rok dosiahli výšku 348 247 korún.

MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE

Na území mesta pôsobí niekoľko mimovládnych organizácií, ktoré sa podieľajú na sociálnej pomoci obyvateľom mesta. Najviac sa na tejto činnosti podieľajú:

DOM SV. BRATA ALBERTA je umiestnený vo dvore rímskokatolíckej fary. Bol zaregistrovaný na ministerstve kultúry 25.11.2002 ako neštátny právny subjekt s celoročnou pôsobnosťou s cieľom starať sa o starých, opustených a sociálne odkázaných. Už pred jeho registráciou túto činnosť vykonávala náboženská spoločnosť rehoľa Sestier Albertínok, ktorú ministerstvo kultúry zaregistrovalo v roku 1997. Opatrovateľskú a ošetrovateľskú činnosť tu vykonávajú 4 rehoľné sestry a 5 opatrovateliek, v roku 2002 platených z úradu práce ako verejno-prospešné práce pre 8 zdravotne ťažko postihnutých žien z Brezna a okolia. Varia i jedno teplé jedlo pre bezdomovcov, ktorých sa tu v zime stretávalo 15 – 20 a v lete sa sem prichádzalo najesť 10 – 12 chudobných ľudí. Záujem o umiestnenie v tomto sociálnom zariadení je veľký, a tak v tomto roku začali uvažovať o prestavbe podkrovia fary, kde plánujú

vytvoriť ďalšie kapacity. Dom sv. brata Alberta je v bezplatnom nájme rímskokatolíckej farnosti v Brezne. Mesto prispelo na ich činnosť príspevkom vo výške 2 tisíc korún na prípravu jedla pre bezdomovcov.

CHARITATÍVNO-SOCIÁLNE CENTRUM , ktorého zriaďovateľom je Biskupský úrad v Banskej Bystrici, zriadilo v Brezne v roku 1997 svoju pobočku na rímskokatolíckom farskom úrade: Zabezpečuje 6 rokov terénnu opatrovateľskú službu, materiálnu výpomoc pre sociálne slabšie rodiny. Vedúcou diecéznej charity v Brezne je **Mária Horáčková**. Nakoľko na fare nemalo vytvorené všetky potrebné podmienky pre činnosť, koncom roku 2002 bolo zrušené.

CONCORDIA – záujmové združenie, ktorého cieľom je pomáhať sociálne slabším rodinám

ELLIS – Občianske združenie, ktoré vzniklo zaregistrovaním sa na Ministerstve vnútra v roku 1997 so sídlom na Rázusovej ulici 7 v Brezne. Ich náplňou je realizovanie aktivít pre 400 zdravotne postihnutých detí, ich rodičov a priateľov v našom regióne. Všetky aktivity sú zamerané na ich integráciu do spoločnosti, v ktorej by našli pocit bezpečia a opory celého prostredia, v ktorom sa pohybujú.

LIONS KLUB pokračoval i v tomto roku v charitatívnej činnosti, uskutočnil benefičný koncert a na sociálne účely bol určený aj výťažok z predaja punču v predvianočnom období na voľnom priestranstve pri obchodnom dome.

CENTRUM PRVÉHO KONTAKTU

Mesto Brezno patrí k deviatim zo šestnástich oslovených okresných miest stredného a východného Slovenska, ktorým Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania schválila projekt na vytvorenie Centra prvého kontaktu. Ide o záujmové združenie právnických osôb, kde okrem mesta je jeho zakladateľom aj firma PRESPOL. Cieľom tohto združenia je poskytovať vzdelávacie, poradenské a podporné služby pre podnikateľov a pre záujemcov o podnikanie. Organizácia začala svoju činnosť 1. októbra, výberovým konaním sa jej riaditeľom stal Mgr. **Ján Milan**. Je umiestnená v budove mestskej radnice na Nám. gen. M. R. Štefánika č. 55.

OBCHOD A SLUŽBY

V meste sa nachádza 42 predajní potravinárskeho tovaru, z toho 5 supermarketov. Zásobovanie v týchto predajniach je dobré, počas roka sa nevyskytli žiadne nedostatkové tovary. V Brezne nakupujú aj obyvatelia okolitých obcí. V meste je i dostatok predajní odevov a obuvi, do Banskej Bystrice cestujú naši obyvatelia len za nákupom kvalitnejších výrobkov. Pre nižšie cenové relácie si chvália nákupné možnosti dokonca aj návštevníci z iných miest. Je tu však príliš veľa predajní s čínskym nekvalitným tovarom. Brezno má i dostatok pohostinstiev, výčapov, pivární a kaviarní nižšej kategórie. V tomto roku dosiahol určite rekordný počet – 48, pritom chýba takéto zariadenie v okrajových častiach mesta - na Ulici Osloboditeľov, v Rohoznej a v Hálnach. Zrejme sa tam podnikateľom pre malý záujem obyvateľov neoplatí tieto zariadenia otvárať. Rozhodne však chýbali reštauračné zariadenia a kaviarne s vyššou úrovňou obsluhy a ponuky. V tomto roku bola zrušená aj posledná cukráreň, a tak si rodičia s deťmi nemajú kde posediť. Začiatkom roka bola otvorená nová reštaurácia a jedáleň na Námestí gen.M.R.Štefánika č. 46 s názvom „U rytiera“. Obyvatelia a návštevníci mesta to určite uvítali, pretože poskytuje aj stravovacie služby a posedenia pri hudbe. Čo určite potešilo predovšetkým strednú generáciu, koncom roka bola otvorená nová pizzeria „Barbaricum“ na Námestí gen.M.R.Štefánika č. 20. Nakoľko má príjemné prostredie a poskytuje aj stravovanie z talianskej kuchyne, má stále obsadené miesta (treba si ich rezervovať) a určite zaplnila medzeru v poskytovaní služieb. V meste je iba jeden hotel Ďumbier s kapacitou 71 lôžok. Celková lôžková kapacita v Brezne je 240 miest.

BEZPEČNOSTNÁ SITUÁCIA

SITUÁCIA V OKRESE

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že v okrese Brezno došlo k zvýšenému výskytu trestnej činnosti. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka je to o 166 trestných činov viac (z 1067 na 1233). Objasnenosť sa zvýšila o 26 trestných činov (zo 656 na 682 objasnených). Percento objasnenosti sa znížilo o 6,18 (zo 61,48 na 55,3 %). Spôsobené škody vzrástli o 3 979 000 korún (z 39 561 000 na 43 540 000 korún). Zaznamenali sme nárast majetkovej, mravnostnej a ekonomickej kriminality. V roku 2002 nebola spáchaná žiadna vražda, v roku 2001 tri a všetky boli objasnené. Aj deväť

prípadoch mravnostnej kriminality policajti objasnili. Pri majetkových trestných činoch mierne stúpili krádeže motorových vozidiel (zo 42 na 50). S nárastom tejto trestnej činnosti stúpila aj jej objasnenosť a klesli spáchané škody, čo je spôsobené najmä tým, že to nie sú lukratívne značky vozidiel, ide o neoprávnené užívanie motorových vozidiel alebo o krádeže áut značiek VAZ 2101, Škoda 105 L, 120 L, Škoda Favorit. V okrese Brezno eliminovali trestnú činnosť organizovaných skupín zameranú na krádeže áut. Stav a úroveň verejného poriadku v okrese je dobrá. Nevyskytli sa jeho hromadné narušenia, ktoré by si vyžiadali nasadenie väčšieho počtu síl a prostriedkov. V spolupráci s Pohotovostným policajným útvarom odboru poriadkovej polície krajského riaditeľstva Policajného zboru uskutočnili osem represívno-bezpečnostných akcií zameraných na zvýšenie bezpečnosti občanov (najmä v reštauračných zariadeniach a nočných kluboch) a na zníženie uličnej kriminality. Vlni sa v okrese stalo 408 trestných činov, z ktorých objasnili 251 (61,5 %), v roku 2001 bolo z 392 trestných činov objasnených 265 (67,6 %). Na ulici sú najčastejšie páchané krádeže prosté, ublíženie na zdraví, krádeže vlámaním. Pretrvávajúcim problémom pri zabezpečovaní verejného poriadku je skutočnosť, že v okrese Brezno nie je protialkoholická záchytná stanica pre narušiteľov verejného poriadku pod vplyvom alkoholu. V porovnaní s rokom 2001 sa dopravná nehodovosť zvýšila o 51 nehôd, počet úmrtí o dve, ťažko zranených o päť, ale o sedem poklesol počet ľahkozranených. Hodnota spôsobených škôd sa znížila o 5 062 600 korún (z 30 891 400 na 25 828 800 korún). Pod tieto nehody sa najčastejšie podpísalo porušenie základných povinností, spôsob a rýchlosť jazdy.

ÚDAJNÝ SLOVENSKÝ BOSS

V Brezne má trvalý pobyt (v rodinnom dome na Mazorníkove) údajný boss slovenského podsvetia **Mikuláš Černák**, ktorý bol v roku 1997 vzatý do väzby za vydieranie a následne obvinený z ďalších trestných činov a nakoniec odsúdený za vydieranie na osem rokov odňatia slobody nepodmienečne. Dňa 29. novembra tohoto roku bol podmiennečne prepustený na slobodu. Táto skutočnosť bola asi na Slovensku najviac medializovanou udalosťou týždňa. Aj napriek očakávaniam širokej verejnosti, obyvatelia nášho mesta sa k tomuto postavili apaticky. Väčšinu ľudí už táto kauza

prestala zaujímať po „Mikiho“ (tak ho tu v Brezne familiárne nazývali) odsúdení, a o to, čo sa bude diať ďalej, sa nezaujímajú. Atmosféra strachu sa v Brezne nekonala. Mýtus Horehronca, ktorý podľa niektorých rodákov svojho času pokoril aj Bratislavu, sa podľa všetkého už v meste rozplynul. Všetci čakali, že návrat Černáka budú v Brezne sprevádzať mimoriadne bezpečnostné policajné opatrenia, ale nič také sa nedialo. Policajtov v uliciach nebolo viac ani menej, ako obvykle.

MESTSKÁ POLÍCIA

Mestská polícia má počas roka 18 zamestnancov, z toho 13 policajtov, 3 operátorov a 1 administratívna pracovníčka. Policajti vybrali za priestupky od obyvateľov a návštevníkov mesta za rok v blokových pokutách finančné prostriedky vo výške 170 700 korún. Na polícii je umiestnené aj stredisko registrovaných poplachov, prostredníctvom ktorého je chránených 114 objektov v meste. Za rok 2002 získalo mesto za túto službu do rozpočtu 1 194 872 korún.

KULTÚRA

MULTIMEDIÁLNY FESTIVAL

"Ďumbierfest III." - pod týmto názvom sa skrýva už tretí ročník multimedialného festivalu s tematikou horského prostredia, ktorý usporiadal Bombura klub v mesiaci januári. Pre priaznivcov horolezectva, turistiky a extrémnych športov počas piatku a soboty - v kinosále mestského domu kultúry a v Bombura klube organizátori pripravili bohatý program pozostávajúci z množstva prednášok spojených s diaprojekciou dokumentárnych filmov, nechýbala ani hudobná produkcia.

PREMIÉRA CHALUPKOVCOV

Po predpremiérach v Brezne a v Revúcej, kde predstavitelia mesta a Gemersko-malohontského osvetového strediska Rimavská Sobota v piatok 12. apríla odovzdali Ďakovný list mestu Breznu za dlhodobé vytváranie optimálnych podmienok pre rozvoj ochotníckeho divadelníctva, prišiel sobotňajší večer 13. apríla a s ním v zaplnenej kinosále mestského domu kultúry premiéra dramatizácie románu Martina Rázusa

Krčmársky kráľ. Režisér **Matúš Oľha** sa s omladeným divadelným súborom Jána Chalupku podujal na náročný projekt, v ktorom tridsaťtri účinkujúcich zaujímavým spôsobom prenieslo diváka do atmosféry charakteristických negatívnych prejavov spoločenského diania v poprevratovom Uhorsku. Chalupkovci siahli po románe Martina Rázusa hlavne preto, že tento významný dejateľ, básnik, prozaik, dramatik, publicista i politik niekoľko rokov pôsobil v Brezne a v tomto roku si pripomíname 65. výročie jeho úmrtia. Aj keď sa dej románu odohráva pred mnohými rokmi, téma diela Rázusa je stále aktuálna a živá.

CHORVÁTSKI SLOVÁCI NA NÁVŠTEVE

V piatok 3. mája navštívili Brezno Slováci z chorvátskej obce Našice-Jasipovac. Privítali ich matičiari na čele s predsedníčkou miestneho odboru **Máriou Macuľovou**, s ktorými položili kyticu kvetov k pomníku generála M. R. Štefánika pri príležitosti 83. výročia jeho tragickej smrti. Hostia si pozreli mesto, prijal ich aj primátor mesta v obradnej sieni. Matičiari im odovzdali zozbierané slovenské knihy.

DVOR REMESIEL

Každoročne pri príležitosti Dňa múzeí (18. máj) pripravuje Horehronské múzeum podujatie pod názvom Dvor remesiel. Tento rok sa podujali na náročnú týždennú akciu (od 13. do 18. mája), ktorej základným motívom bola práca z dreva. Na nádvorí meštianskeho domu na Nám. Štefánika č.13 mali návštevníci možnosť v rámci programu Kresané do dreva pozorovať pri tvorbe voľných plastík na voľnú tému piatich rezbárov. Drevené plastiky zostali vystavené na mieste svojho vzniku, aby tak dotvárali exteriér dvora tohto objektu.

KONFERENCIA O KLÁRE JARUNKOVEJ

Okresný úrad, odbor školstva a BIBIANA - medzinárodný dom umenia pre deti Bratislava usporiadali dňa 28. mája v mestskom dome kultúry konferenciu o živote a tvorbe **Kláry Jarunkovej** (žila a pôsobila na Šumiaci, Červenej Skale, v Podbrezovej aj Brezne). Podujatie sa stretlo s veľkým záujmom verejnosti, bolo obohatené aj o slávnostný program "Pozdrav rodného kraja" k životnému jubileu 80

rokov autorky a výstavu "Pramene čistej vody".

CESTA ROZPRÁVKOVÝM LESOM

Pekné podujatie tak ako každý rok pripravili pre všetky deti v meste k Medzinárodnému dňu detí členovia Divadelného súboru Jána Chalupku a Turistický oddiel Mestského športového klubu v sobotu 1. júna. Deti pozvali do prírody – na Skalku, kde im pripravili prekvapenia – rozprávkové postavy sa s nimi hrali, súťažili, spievali. Posedeli si aj pri ohni, kde si opekali špekačky. Všetci účastníci dostali cukríky od sponzorov.

NADEJE OSLAVOVALI

Folklórne súbory Šťastné detstvo, Mostár a Chemlon Humenné vystupovali v stredu 10. júla v Mestskom dome kultúry v Brezne v programe venovanom polstoročiu francúzskeho folklórneho súboru Nadeje. Tento kolektív, ktorý udržiava živé folklórne tradície medzi slovenskými i českými rodákmi žijúcimi vo Francúzsku, oslavuje svoju päťdesiatku aj na pódiumoch v Čechách a na Slovensku. V Brezne folkloristov na čele s vedúcim **Danielom Compagnonom** ako vždy srdečne prijali, o čom svedčia slová konferencierky, organizačnej vedúcej folklórneho súboru Mostár **Stely Ihringovej** : "Program Nádejí mal svoju výnimočnú atmosféru nielen vďaka ich päťdesiatke, ale aj vďaka priateľskému ovzdušiu, ktoré vzniká vždy vtedy, keď sa opäť zídu dávni a dobrí priatelia. Kolektívu do ďalšej päťdesiatky želáme veľa chuti, elánu, ale najmä veľa radosti z udržiavania folklórnych tradícií predkov, naďalej veľa dobrých priateľov v Čechách, na Morave a na Slovensku. Nech je pre vás názov Nádeje aj naďalej symbolom nádeje, že priatelia v bývalej vlasti vašich predkov vás prijmú vždy ako svojich rodných a blízkych, nech je symbolom nádeje, že deti vašich detí budú mať naďalej možnosť spoznávať tradičnú kultúru krajín, v ktorých sa narodili vaši predkovia."

SPOMIENKA NA MARTINA RÁZUSA

Mesto, múzeum a matičiari pripravili 8. augusta vo dvore objektu

Horehronského múzea na Nám. Gen. M.R. Štefánika č. 13 literárno-hudobný večer, ktorý bol dôstojnou spomienkou na 65. výročie úmrtia spisovateľa, politika a evanjelického kňaza Martina Rázusa. Členovia Divadelného súboru Jána Chalupku našťudovali literárnu kompozíciu zo života a diela tejto osobnosti. Hudobnú zložku zverili absolventke konzervatória, speváčke **Janke Obernauerovej**, ktorú na klavíri sprevádzal **Maroš Klátik**. Prítomných vyzvala predsedníčka Miestneho odboru Matice slovenskej **Mária Macuľová** k podpore myšlienky výstavby sochy Martina Rázusa v Brezne a k zapojeniu sa do vyhlásenej zbierky.

STO ROKOV SYNAGÓGY

Pod záštitou Rady Európy sa každoročne konajú v mesiaci septembri Dni európskeho kultúrneho dedičstva. Rok 2002 bol navyše Valným zhromaždením OSN vyhlásený za Rok kultúrneho dedičstva. Slávnostné otvorenie 11. ročníka s témou Cirkevné pamiatky – pramene kultúry a vzdelanosti sa konalo v dňoch 6. a 7. septembra 2002 v Nitre. K tejto výzve sa aktivitami prezentujúcimi naše kultúrne dedičstvo zapojilo aj mesto Brezno. Dňa 9. septembra sa tu konalo spomienkové podujatie venované pamiatke židovských spoluobčanov. V Horehronskom múzeu bola otvorená výstava z histórie a tradícií židovskej komunity v Brezne, doplnená o zbierkové predmety Slovenského národného múzea – Múzea židovskej kultúry v Bratislave, v synagóge sa konala slávnosť poďakovania predstaviteľov mesta za príspevky na rekonštrukciu synagógy. Brežňania mali k tomu aj ďalší dôvod. Tohto roku uplynulo 100 rokov od ukončenia stavby židovskej synagógy. V roku 1901 bol za prítomnosti vtedajšieho mešťanostu **dr. Andreja Šramku** položený základný kameň na výstavbu synagógy, ktorú staval aj projektoval banskobystrický staviteľ **Payerberger**. Pri výstavbe pomohlo aj mesto – darovalo židovskej náboženskej obci pozemok na stavbu kostola i potrebný stavebný materiál, a tak sa už o rok mohla konať vysviacka novovybudovaného kostola. Iba do roku 1942 slúžila synagóga cirkevným účelom. V roku 1996 po čiastočnej rekonštrukcii bola po viac než päť desiatich rokoch prvýkrát sprístupnená verejnosti. Každoročne, podľa finančných možností sa v rekonštrukčných prácach pokračuje. V minulom roku sa uskutočnili Dni židovskej kultúry v Brezne, na ktoré mesto pozvalo aj potomkov židovských občanov

pochádzajúcich z Brezna. Niektorí z nich si chceli uctiť pamiatku svojich príbuzných a darovali mestu finančné prostriedky na výrobu nových okien. Aj vďaka im sme aj tohto roku v rekonštrukcii synagógy pokročili a môžu sa tu opäť konať mnohé kultúrno-spoločenské podujatia. Darcom sa poďakoval primátor mesta listom aj osobne na spomienkovom podujatí, ich mená sú uvedené aj pamätnej tabuli v synagóge. Zoznam darcov je aj v minuloročnom zápise v kronike.

VÝSTAVBA POMNÍKA MARTINA RÁZUSA

Najvýznamnejšou osobnosťou žijúcou v Brezne v 20. storočí bol politik, spisovateľ a evanjelický kňaz Martin Rázus. V Brezne pôsobil v rokoch 1930-1937. Pre mnohé romány čerpal námety z histórie mesta. Na základe podnetu občanov v roku 1999 odsúhlasilo mestské zastupiteľstvo výstavbu pomníka Martina Rázusa v Brezne. Na rokovaní mestského zastupiteľstva v Brezne dňa 25. júna 2001 bola predložená správa o postupe v realizácii návrhov výstavby pomníka. Mestské zastupiteľstvo uznesením odsúhlasilo na výstavbu pomníka lokalitu v severozápadnej časti mestského parku. Následne bolo vypracované libreto výstavby pomníka - ideový návrh, architektonicko-urbanistické riešenie (autori **Doc. Ing. arch. V. Lichardová, Ing. arch. P. Lichard, Ing. arch. Jozef Frtús**) a výtvarné riešenie pomníka (autor akad. sochár **Doc. Jozef Barinka**). Výtvarný a architektonický návrh počítá s postavením pomníka z materiálu bronz v nadživotnej veľkosti (výška 2,5 m) v severozápadnej časti mestského parku na Nám. gen. M. R. Štefánika. Na základe predbežného rozpočtu by náklady na výstavbu pomníka nemali presiahnuť sumu 2 milióny korún (750 tisíc výtvarný návrh, 750 tisíc odliatie z bronzu). Ďalším krokom pri realizácii návrhov je zabezpečenie finančných prostriedkov na výstavbu pomníka. V tejto súvislosti sa primátor osobným listom obrátil so žiadosťou o finančný príspevok na ministra kultúry, žiadosť bola zaslaná aj na Štátny fond kultúry ProSlovakia. Odpovede na tieto žiadosti sú žiaľ negatívne. Ďalej boli listom oslovení: Matica slovenská, Slovenská národná strana, Pravá Slovenská národná strana, Miestny odbor Matice slovenskej v Brezne, VÚC Banskobystrického kraja. Mesto vypísalo verejnú zbierku, ktorá sa začala dňa 13. mája 2002, má v Brezne dve zbierkové miesta - na mestskom úrade a v turisticko-informačnej kancelárii. Letáky o zbierke boli zaslané na

evanjelické senioráty, mestá, kde Rázus pôsobil, školy a organizácie v meste, je umiestnená vo všetkých vývesných skrinkách mesta. Výzvy boli niekoľkokrát uverejnené aj v regionálnych novinách Horehronie. S cieľom zabezpečiť na výstavbu pomníka finančné prostriedky menoval primátor mesta aj komisiu zloženú z pracovníkov mestského úradu, členov komisie kultúry, podnikateľov, poslancov, zástupcov kultúrnych inštitúcií v meste, evanjelického farského úradu a nositeľov pôvodnej myšlienky výstavby pomníka **Martina Rázusa** v Brezne. Do konca roka 2002 boli prostredníctvom zbierky získané finančné prostriedky vo výške 137 tisíc. Najviac prispeli Slováci z Kanady, ktorých zaktivizoval rodák z Čierneho Balogu **Pavol Datko**. Nakoľko výška zozbieraných finančných prostriedkov neumožňuje sochu postaviť, táto bola predĺžená aj na budúci rok. Do konca roka 2002 malo mesto na účte len 137 tisíc korún.

MESTSKÝ MLÁDEŽNÍCKY PARLAMENT

Od septembra 2002 nadväzuje činnosť Mestského mládežníckeho parlamentu na aktivity z predchádzajúcich rokov. Tento parlament je zložený z mladých ľudí vo veku od 13 do 35 rokov, s tým, že členmi je okrem študujúcej mládeže na základných a stredných školách aj pracujúca i nezamestnaná mládež mesta Brezna a jeho okolia. Mestský mládežnícky parlament hneď na svojom prvotnom zasadnutí v novom školskom roku 2002/2003 ustanovil svoje nové predsedníctvo. Predsedníčkou sa po hlasovaní všetkých členov stala **Ivana Kokavcová** zo strednej priemyselnej školy v Brezne. Za tajomníka parlamentu bol zvolený **Andrej Barančok**, taktiež zo strednej priemyselnej školy v Brezne. Parlament má 20 členov a 11 člennú radu. Za členov rady boli zvolení títo: Ivana Kokavcová, Andrej Barančok, Blažena Makovníková, Peter Gašperík, Vanda Krištofová, Zuzana Jackuliaková, Martina Tóthová, Roman Dominik, Roman Veverka, Miroslava Bursová, Daniela Miklošová.

Mestský mládežnícky parlament, v rámci Dní mesta Brezne vystúpil na námestí mesta a slávnostne zložil sľub širokej verejnosti i svojim rovesníkom, ktorým sa zaviazal naplňovať svoje vopred určené ciele.

DNI MESTA

Tohtoročné Dni mesta Brezna sa konali 10. - 20. októbra. Sychravý štvrtok patril Študentskému dňu, kedy úderom dvanástej hodiny celé podujatie slávnostne otvoril primátor mesta. Po študentskom karnevale a súťaži o najrýchlejšieho čašníka vystúpila country skupina Vodopád. V daždivý piatok primátor privítal vzácných hostí z partnerských miest Ciechanów a Nový Bydžov. V tom istom čase začal jarmok ľudových výrobkov na námestí a ukážky práce regionálnych rezbárov v Horehronskom múzeu. Popoludnie zasvätili Chalupkovmu Breznu, do ktorého rámca zaradili slávnostné služby Božie v evanjelickom kostole, spomienkové podujatie venované výročiu úmrtia **Martina Rázusa**, kde sa v literárno-hudobnej kompozícii z jeho diela a z diel svetových skladateľov predstavili **Eva Kristínová** a **Klára Havlíková**.

Piatok vyústil do seminára o živote a diele Františka Švantnera a Martina Rázusa a divadelného predstavenia Krčmársky kráľ v podaní breznianych ochotníkov.

Aj v sobotu na námestí i v múzeu vládli remeslá. Súťažné prehliadky Chalupkovho Brezna prebiehali od 9.hodiny. Popoludňajšie "Putovanie v kruhu" zahrnilo krst novej knihy **Igora Galla** a beseduso spisovateľmi **Petrom Kováčikom**, **Jánom Beňom** a **Jaroslavom Rezníkom**. Vyvrcholením soboty bol galaprogram Chalupkovho Brezna.

V nedeľňajšej súťažnej prehliadke „Nositelia tradícií“ dominovali dedinské folklórne skupiny z okresov Brezno a Banská Bystrica. Sprievodnými akciami boli výstavy *Minulosť a prítomnosť Horehronia očami detí*, **Michal Dobranský** - laureát Chalupkovho Brezna 2001 a *Život ako modlitba*.

S končiacim sa víkendom však Dni mesta Brezna ani zďaleka nezavŕšili. V pondelok večer sa diváci vmestskom dome kultúry zabavili na estrádnom predstavení divadla West. Do rámca Dní zaradili aj slávnostný koncert Dychového orchestra mesta Brezna pri príležitosti 50.výročia jeho vzniku. V nedeľu popoludní v programe venovanom seniorom v Mestskom dome kultúry účinkoval člen opery SND **Ivan Ožvát**.

JUBILUJÚCE CHALUPKOVO BREZNO

V dňoch 11. - 13. októbra sa uskutočnil v Brezne jubilejný 35. ročník

celoslovenskej prehliadky záujmovej umeleckej tvorivosti pedagogických zamestnancov Chalupkovo Brezno.

Jej cieľom bolo v 12 kategóriách podporiť pedagógov v oblasti literárnej, výtvarnej a skladateľskej tvorby, umeleckého prednesu, sólového spevu a v tvorbe umelecko-dokumentárnych videoprogramoch. Tohoročné podujatie bolo venované 65. výročiu úmrtia **Martina Rázusa** a 90. výročiu narodenia **Františka Švantnera**. Do súťaží sa prihlásilo 187 pedagogických pracovníkov, najviac v oblasti literárnej tvorby. Chalupkovo Brezno začalo pietnou spomienkou pri hrobe Jána Chalupku za účinkovania Speváckeho zboru mesta Brezna, po ktorej sa konali v evanjelickom chráme slávnostné služby božie a literárno-hudobná kompozícia z diela Martina Rázusa a svetových skladateľov.. V programe prvého dňa bol seminár o živote a diele Františka Švantnera a Martina Rázusa, tiež divadelné predstavenie "Krčmársky kráľ" v podaní hercov Divadelného súboru Jána Chalupku v Brezne. V sobotu sa uskutočnili súťažné prehliadky v jednotlivých oblastiach, krst knihy **Igora Gallu** "Putovanie v kruhu", beseda so spisovateľmi **Petrom Kováčikom**, **Jaroslavom Rezníkom** a **Jánom Beňom** a na záver Galaprogram Chalupkovho Brezna. V nedeľu účastníci jubilejného ročníka navštívili rodisko a miesta pôsobenia spisovateľa **Františka Švantnera** v Bystrej a v Mýte pod Ďumbierom. Chalupkovo Brezno, ktorého hlavnými usporiadateľmi sú Ministerstvo školstva SR, Mesto Brezno a Okresný úrad v Brezne, sa konal v rámci Dni mesta Brezna 2002.

PÄŤDESIAT ROKOV DYCHOVKY

Brezniansky mestský dom kultúry bol v piatok 18. októbra dejiskom osláv 50. výročia vzniku orchestra a spomienky na 126-ročnú históriu dychovej hudby v Brezne. Do slávnostného galaprogramu zaradili pestrý repertoár skladieb domácich i zahraničných autorov. Predstavila sa aj malá dychová hudba Mostárenka so svojimi pôvodnými skladbami a sólistami. Pri tejto príležitosti inštalovali výstavku materiálov venovaných histórii a súčasnosti orchestra z autorskej dielne výtvarného odboru Základnej umeleckej školy v Brezne. Zrod breznianskej dychovky pri podniku Mostáreň Brezno sa datuje prvým májom 1952, kedy sa uskutočnilo jej prvé verejné vystúpenie. Zo zachovaných dokumentov je však známe, že dychová hudba v tomto

meste vznikla už v roku 1876 a pôsobila pod patronátom Dobrovoľného hasičského zboru. Novodobá história dychovky začala na pôde novo vzniknutého podniku Mostáreň (1952), keď sa niekoľko nadšencov, muzikantov a bývalých členov hasičskej hudby rozhodlo založiť nový orchester. Medzi hlavných iniciátorov patrili **Jozef Daubner**, **Jozef Gréner** a hlavne **Jozef Knoško**. Pravidelný nácvik však narážal na ťažkosti, pretože orchester nemal "svoju strechu nad hlavou". Skúšali v kancelárskych priestoroch podniku, neskôršie v bývalej mestskej knižnici, v závodnom internáte a až od roku 1963 v dome kultúry, kde majú sídlo i teraz. Úroveň orchestra stúpala a do repertoáru si trúfali zaraďovať aj náročnejšie diela, a to aj vďaka spolupráci s nestorom slovenských dychoviek hudobným skladateľom **Karolom Pádivým**. Za dirigentským pultom sa vystriedali kapelníci **Rudolf BAHNA**, **Vladimír ŽÚDEL**, ale najmä **Jozef KNOŠKO**, ktorý tento post zastával v rokoch 1954 - 1998. V roku 1971 vytvorili malú dychovú hudbu, ktorej kapelníkom je dodnes **Jozef HORSKÝ**. V roku 1991 sa stal novým dirigentom "veľkého" orchestra **Ing. Ivan SÝKORKA** a tým je dodnes.

DESAŤ ROKOV SKUPINY BLINDMAN

Desiate výročie založenia oslávila hudobná skupina BLINDMAN, ktorej členom je aj autor mnohých piesní nevidiaci **Milan KVIETOK**, slávnostným koncertom v mestskom dome kultúry 27. októbra. Na koncert pozvali mnohých hostí a pokrstili tu album skupiny "Naše milénium" a v poradí už druhý album Milanových inštrumentálnych skladieb pod názvom „Ja som iný.“

FESTIVAL HELIGONKÁROV

Ťahacia gombíková harmonika sa stala medzi ľuďmi veľmi obľúbeným ľudovým hudobným nástrojom aj na Slovensku. Dňa 16. novembra sa vo veľkej sále Mestského domu kultúry v Brezne zišlo vyše dvadsať interpretov na 2. ročníku celoslovenského festivalu heligonkárov Podstavekova heligónka. Zámerom tohto ročníka bolo predstaviť interpretov z jednotlivých regiónov Slovenska v zrkadle učiteľ a žiak v hre na tomto nástroji, ale aj to, ako sa jednotlivý, a tým výnimočný herný prejav jednotlivca časom uberal, nie fyzickou prítomnosťou staršieho, ale odpočúvaním jeho štýlu hry. Z tohto hľadiska tu účinkovalo mnoho detských

muzikantov. Bonbónikom podujatia bolo vystúpenie 78-ročného spisovateľa, čestného občana mesta Brezna a rodáka z Čierneho Balogu, **Ladislava Ťažkého**, ktorý sa v hre na harmonike venuje takmer 70 rokov. Z pôvodne plánovaného jeden a polhodinového programu bol tento "natahnutý" na tri hodiny, pretože spontánne reagujúce publikum v preplnenej sále si vynútilo viackrát zopakovať vystúpenia niektorých interpretov. Festival heligonkárov dostal pomenovanie po **Milanovi Podstavekovi** z Brezna, človeku s veselou povahou, tragicky zosnulom hráčovi na tomto nástroji, od ktorého úmrtia uplynie koncom novembra desať rokov.

ONDREJSKÝ JARMOK

Tohto roku sa tradičný Ondrejský jarmok v Brezne konal v netradičnom termíne (21.-23.novembra) a na netradičnom mieste - na Ulici Fraňa Kráľa, na Ceste pri štadióne a na Clementisovej ulici. Dôvodom k tejto zmene bola skutočnosť, že v lete sa ukončila rekonštrukcia námestia a organizátori sa obávali, že priestor by sa mohol hlavne pri stánkoch s občerstvením znehodnotiť. Samozrejme, že obyvatel'ov táto skutočnosť podnietila k veľkej polemike, lebo zmenou priestoru konania jarmoku sa zmenil celý charakter jarmoku. Organizátori preto zvolili kompromis - na novorekonštruovanom námestí sa uskutočnil jarmok ľudových výrobkov, celý deň tu vládla príjemná atmosféra, hrala ľudová hudba, návštevníci si mali možnosť nakúpiť darčeky a vianočné ozdoby. Na predaj na "komerčnom" jarmoku vydalo mesto 368 povolení, čo je o niečo menej ako v minulom roku. Menší záujem o jarmok bol zrejme aj z tých dôvodov, že počas jeho konania nebolo dobré počasie - pršalo a snežilo.

BENEFIČNÝ KONCERT

Kroky ľudí, ktorí dokážu otvoriť svoje srdcia, smerovali v podvečer 12. decembra do Mestského domu kultúry. Pod záštitou zónového chairmana pre Lions kluby na Slovensku **Ing. Jána Grénera** a scenáristickou a režijnou taktovkou **Mgr. Márie Šajgalíkovej** sa tu konal benefičný koncert. Preplnená sála tlieskala vystúpeniam známych spevákov. Vzácny hosťom bol aj známy kardiochirurg, rodák z Valaskej **MUDr. Jaroslav Siman**. Študentky breznianskych stredných škôl v módnej prehliadke predstavovali modely firmy EKA. Výťažok z benefičného koncertu

venovali zdravotne postihnutým a deťom so srdcovými chorobami. Z rúk **Ing. Jána Grénera** predsedníčka Okresnej rady Slovenského zväzu zdravotne postihnutých **Anna Húsenicová** prevzala 25 tisíc korún na akcie pre deti. Rovnakú sumu odovzdali aj primárke detského oddelenia Nemocnice s poliklinikou **MUDr. Marte Tisovčíkovej** ako príspevok na zakúpenie EKG. Pätnásťtisíc korún na vydanie CD prevzal od predsedu LIONS klubu v Brezne **Ing. Michala Kiča** nevidiaci hudobník z Brezna **Milan Kvietok**. Z dobrovoľného vstupného na koncert (takmer 14 tisíc korún) polovica pôjde zdravotne postihnutým a polovica detskému oddeleniu v nemocnici.

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO

Táto mestská príspevková organizácia je základnou organizačnou jednotkou podieľajúcou sa na rozvoji mestskej kultúry. Organizačne je v nej začlenená aj mestská knižnica, dom kultúry, kino, regionálne noviny Horehronie, detská záujmová činnosť (folklór a divadlo), finančne prispieva aj na činnosť kolektívov záujmovej umeleckej činnosti, ktoré sú samostatné právne subjekty. Zamestnáva 20 pracovníkov (1 riaditeľ, 8 knižnica, 3 ekonomický úsek, 3 redakcia, 1 kino+programy, 1 správca, 1 údržbár, 1 VVČ, 2 upratovačky)

V knižnici zabezpečuje prevádzku 8 pracovníkov. Každoročne sa postupne prechádza na automatizovaný výpožičný systém.

Hlavné ukazovatele činnosti knižnice sú nasledovné:

Ukazovateľ:	Rok 2000	rok 2001	rok 2002
Výpožičky	140 284	137 501	123 528
Čitatelia	4 678	3 600	3 338

Každoročne dochádza k znižovaniu všetkých ukazovateľov činnosti. Aj keď vo všeobecnosti možno konštatovať tendenciu obyvateľstva k väčšiemu využívaniu pasívnych médií (televízia, video), dôvodom k tomu je aj nevhodné umiestnenie knižnice (Ul. Rázusova 2) a skutočnosť, že fond knižnice sa v roku 2002 nerozširoval o nové knihy.

ZÁUJMOVÁ ČINNOSŤ

V meste pôsobia v roku 2002 tieto kolektívy záujmovej umeleckej tvorivosti:

Kolektívy MsKS bez právnej subjektivity (priamo riadené MsKS)

Názov kolektívu:	Počet členov
-------------------------	---------------------

Detský folklórny súbor	120
------------------------	-----

Detské divadelné štúdio	42
-------------------------	----

Spevácky zbor mesta Brezna	65
----------------------------	----

Hudobné skupiny

Country skupina Vodopád, Húsenica Band, Blindman, Zero Point, ZBM

Voľné združenie recitátorov	7
-----------------------------	---

Kolektívy s právnou subjektivitou s finančnou podporou mesta (cez rozpočet MsKS)

Folklórny súbor Mostár	55
------------------------	----

Dychový orchester	47
-------------------	----

Divadelný súbor Jána Chalupku	49
-------------------------------	----

Horehronské združenie výtvarníkov	10
-----------------------------------	----

Kolektívy iných subjektov

Folklórny súbor Brezňan	32
-------------------------	----

Cirkevný zbor Apoštola Pavla	30
------------------------------	----

Miešaný spevácky zbor Jubilate Deo	30
------------------------------------	----

Skupina historického šermu

HOREHRONSKÉ MÚZEUM

Doteraz štátna organizácia, od 1. apríla 2002 je príspevková organizácia Banskobystrického samosprávneho kraja okrem zbierkovej a výskumnej činnosti prispieva do spektra kultúrnej ponuky i poskytovaním kultúrnych služieb a realizovaním kultúrnych aktivít. Aj v tomto roku sa návštevníci najviac tešili na výstavy, ktorých usporiadali za rok 29 s účasťou 17 125 návštevníkov. Materiálno-technické vybavenie tvoria 3 objekty v správe (Nám.gen M. R. Štefánika 13, Rázusova 17 a 20), objekt radnice je prenajatý mestom, ročné nájomné bolo určené na 66 tisíc korún. Mesto plánuje priestory radnice využívať pre vlastné účely.

MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE

Spektrum participantov na mestskej kultúre dopĺňa aj tretí sektor so svojimi organizáciami a aktivitami. Tento v našom meste plní funkciu doplnkových alternatívnych kultúrnych produktov . K takýmto patrí Občianske združenie NAIRAM, ktoré pôsobí v známom Bombura klube. Stretáva sa tu hlavne mládež na koncertoch alternatívnej hudby. Vznikli už v roku 1996 a za tú dobu sa stali známym klubom na celom Slovensku. O poriadané koncerty a iné podujatia je stále veľký záujem a určite prevyšuje možnosti Bombura klubu vzhľadom na obmedzené kapacity. Občianske združenie Unesco klub je zamerané na propagáciu kultúrneho dedičstva.. Na uspokojovanie záujmov svojich členov je zamerané OZ Skupina historického šermu a Inštitút F. Salezského , ktorá realizuje kultúrne aktivity v oblasti kresťanskej morálky.

Občianske združenie INAK (v názve sú základné idey – Iniciatíva, Nápaditosť, Alternatíva, Kreativita), členmi sú pedagógovia i nepedagógovia z celého Horehronia, má formu dobrovoľnej, neziskovej organizácie, ktorej cieľom je podporiť a rozvíjať tvorivosť detí i učiteľov vo vzdelávaní a mimoškolskej činnosti, aktívne zapájať verejnosť do týchto procesov a aplikovať nové programy, voľnočasové aktivity v pedagogike, športe, environmentálnej a regionálnej výchove, kultúre a histórii. Má asi 60 členov, štatutárnym zástupcom je **Mgr. Eva Hančáková**. Svoje aktivity táto organizácia plnila v roku 2002 prostredníctvom viacerých projektov:

- **Rythmus mladých**, máj 2002 – regionálna prehliadka detí a mládeže v aerobiku a modernom tanci
- **Tvorivá škola**, jún 2002 – prehliadka kreatívnych učebných pomôcok
- **Odovzdanie svojej skúsenosti iným**, september – október 2002 – Metodický deň v Hornej Lehote a prezentovanie učiteľskej tvorivosti
- **Festival Strieborný Hron**, jún – november 2002 – polročný maratón umeleckých podujatí regionálneho rozsahu
- **Integrácia detí je potrebná**, október 2002 – medzinárodný projekt zameraný na pomoc zdravotne postihnutým deťom včleniť sa do spoločnosti a verejného života

- **Opäť všetko začína**, december 2002 – celookresná výstava umeleckých výrobkov žiakov

MEDZINÁRODNÉ PARTNERSKÉ VZŤAHY

PRACOVNÍCI ÚRADU V NOVOM BYDŽOVE

Na základe uzatvorenej partnerskej zmluvy s českým mestečkom Nový Bydžov v záujme výmeny skúseností z činnosti mestských samospráv stretli sa uplynulý víkend breznianski pracovníci mestského úradu spolu s primátorom so svojimi partnermi a kolegami na pôde mesta Nový Bydžov. Toto stretnutie sa uskutočnilo už po druhýkrát (prvýkrát sa uskutočnilo v roku 2001) a je jednou z aktivít, ktorá mala za cieľ prispieť k spoznávaniu historických, prírodných i kultúrnych hodnôt mesta a krajiny, ale predovšetkým k výmene skúseností a poznatkov z práce jednotlivých organizácií a orgánov. Tomuto cieľu bol prispôsobený aj bohatý program, ktorý nám hostitelia v Novom Bydžove pripravili. Po prijatí v spoločenskej miestnosti novogotickejestskej radnice sa uskutočnili pracovné stretnutia na všetkých oddeleniach mestského úradu. Aj na spoločenských stretnutiach a výletoch do okolia nás sprevádzali pracovníci mestského úradu, poslanci a ostatní vedúci pracovníci, s ktorými sme mali možnosť vymieňať si vzájomné skúsenosti, ale predovšetkým spoznávať ľudí. Nie náhodou sa spoločenský večer konal na základnej škole Karlova. Túto školu s novovybudovanou prístavbou by im určite závidel každý a nielen riaditeľ breznianskej ZŠ Pionierska 2, ktorý bol taktiež hosťom nášho partnerského mesta. Druhý deň pobytu bol venovaný spoznávaniu kultúrnych a prírodných hodnôt okolia. S Novým Bydžovom nás spája aj osud spisovateľky Boženy Němcovej. Z tohto mesta pochádza jej manžel, český vlastenec, Horehroniu a Breznu je milá Božena Němcová pre jej vrúcny vzťah k Slovensku a Slovákom, ktorý vyjadrila pri svojich návštevách aj vo svojich listoch mnohým osobnostiam z Brezna a okolia i literárnych prácach. To viedlo našich hostí, aby nás pozvali do Ratibořického údolia, kde strávila spisovateľka svoje detstvo a kde situovala aj dej svojho románu Babička. Boli sme na zámku, na Starom Bělidle, pozreli sme si Viktorkin splav na rieke Úpe, obdivovali sme pomník Babičky a jej vnúchat. Pri vlaňajšej návšteve sme sa Bydžovákmi pochválili

s budovaním golfového areálu na Táloch. Podobným - v Novej Amerike - spolu s country klubom a najväčšou jazdiarňou pod strechou sa nám pochválili oni. V nedeľu odpoľudnia sme náš partnerský a priateľský vzťah potvrdili aj spoločným zasadением "lipky priateľstva" v parku.

ROKOVANIE V CIECHANÓW

V dňoch 7. - 10. februára sa zúčastnili pracovníci kultúry a športu z Brezna na rokovaníach v partnerskom poľskom meste Ciechanów. Ich obsahom bolo dohodnutie konkrétnych aktivít, ktoré budú súčasťou medzinárodnej partnerskej zmluvy uzatvorenej v júni minulého roka. Z oblasti kultúry majú poľskí partneri záujem o výmenu folklórnych súborov, pozývajú našich výtvarníkov za výhodných podmienok na špeciálne podujatia, v júni má mesto možnosť prezentovať sa v Ciechanów na "Fóre partnerských miest", kde sa zúčastnia i ostatné partnerské mestá (Ukrajina, Nemecko, Francúzsko). Poľskí športovci sa chcú v Brezne zúčastniť na polmaratóne, veteraniáde, študenti stredných škôl chcú v Brezne a okolí stráviť s breznianskymi študentmi niekoľko dní v prírode. Prostredníctvom našich informačných centier sa vytvára možnosť prostredkovať poľským turistom pobyty v našom regióne.

ČESKÝ SPOLOK

Na základe výsledkov sčítania ľudu vieme, že v okrese Brezno je k trvalému pobytu prihlásených 385 občanov českej národnosti, pričom v samotnom meste ich žije 183. Z podnetu skupiny občanov prejavili sa snahy vytvoriť v Brezne český spolok, ktorý by mal za cieľ zaktivizovať Čechov v Brezne a poskytnúť im priestor na kultúrne a spoločenské aktivity. Zasadnutie prípravného výboru sa uskutočnilo dňa 30.mája 2002 v Mestskom kultúrnom stredisku. Predsedom prípravného výboru spolku sa stal **JUDr. Jozef Hollý**, tajomníčkou **Jitka Turňová**. Do konca roka nebol spolok založený, lebo nemal dostatok prihlásených členov. Preto členovia prípravného výboru spolupracujú s centrom spolku v Košiciach.

DNI ČESKEJ KULTÚRY

Mesto Brezno poriadalo v dňoch 16. - 30. júna 2002 Dni českej kultúry. 1. ročník tohto podujatia bol slávnostne otvorený v nedeľu odpoľudnia v klube Omega.

Pozvanie organizátorov - Mestského kultúrneho strediska a Mestského úradu v Brezne i prípravného výboru novo vznikajúceho českého spolku v Brezne prijali okrem obyvateľov mesta a regiónu českej národnosti aj amatérske súbory z partnerského českého mesta Nový Bydžov. Hudobno-dramaticko-vzdelávacie ochotnícke teleso má názov Dospelých detí Tyjáter, pracuje pri mestskom klube kultúrnych alternatív a vzniklo v osemdesiatych rokoch minulého storočia. Táto skupina nadšených mladých talentovaných ľudí začala vtedy uspokojovať predovšetkým svoju potrebu byť prospešnými druhým vlastnou tvorbou. S týmto alternatívnym divadlom sa stretávajú predovšetkým mladí ľudia v Čechách, svojimi vystúpeniami pobavili a poučili aj hostí na slávnostnom otvorení a v pondelok študentov v breznianskej synagóge. O dobrú náladu sa postarala okrem hudobnej skupiny Total Randall z priateľského Nového Bydžova aj breznianska malá dychová hudba Mostárenka. V pondelok 17. júna bola v synagóge otvorená výstava výtvarných prác obyvateľov nášho regiónu českej národnosti. Práce **Eleny Kálovej** z Podbrezovej, **Ivy Javorčíkovej** z Mýta pod Ďumbierom, bývalej Brezňanky českej národnosti **Danuše Zábranskej** a **Ivany Čvrtlíkovej** z Brezna si budú môcť pozrieť návštevníci do 30. júna. Do programu Českých dní v Brezne prispeli koncertom zo skladieb českých autorov učitelia absolventi ZUŠ v Brezne. Myšlienka usporiadať v Brezne podujatie tohto druhu vznikla ešte v minulom roku. Pôvodné zámery organizovať Dni českej kultúry pri príležitosti založenia Českého spolku v Brezne sa prispôbili novej situácii a tak cieľom organizátorov bolo poskytnúť priestor na spoločenské stretnutia, vzájomnú komunikáciu, spoznávanie a zblížovanie našich dvoch národov a kultúr všetkým, ktorí o to prejavia záujem. Brezňanom českej i slovenskej národnosti i našim priateľom z Nového Bydžova.

FRANCÚZSKE DNI

Spolok slovensko-francúzskych vzťahov v Brezne v spolupráci so Spolkom "Slovensko" v Meudon la Forest s asociáciou Bretónsko - Slovensko organizovali od 18. októbra do 23. novembra jubilejný X. ročník Francúzskych dní v Brezne. Okrem premietania filmu francúzskej kinematografie organizátori pripravili pestrú paletu rôznych akcií. Bol to klavírny recitál v podaní **Veronique Thual-Chauvel** v rímsko-

katolíckom kostole, pouličné vystúpenie francúzskych súborov a skupín, podujatí pre deti s country skupinou Vodopád a francúzskymi hudobníkmi, country večer, galaprogram, v ktorom okrem francúzskych súborov a hudobníkov vystúpili domáce súbory Šťastné detstvo, Mostár, Vodopád a Spevácky zbor mesta Brezna. V programe "Francúzskych dní" bol i koncert skupiny Blindman, ktorú vedie nevidiaci muzikant **Milan Kvietok** z Brezna spojený s krstom dvoch nových CD s názvom "Naše milénium" a "Ja som iný" ktorý je aj autorom väčšiny skladieb uvedených na týchto nosičoch. Hostami tohto koncertu sú práve francúzski hudobníci. Značnú časť podujatia "Dobry deň Francúzsko" tvoria výstavy "Francúzska architektúra - pamäť a modernosť", fotografií **Jaroslava Šurinu** o Francúzsku, dokumentov o vzájomnej spolupráci "Z histórie vzťahov Brezna a Francúzska". Členovia divadelného súboru Jána Chalupku uviedli tiež komédiu francúzskeho autora **Aristida Breala** Trma vrma.

ZDRAVOTNÍCTVO

TRANSFORMÁCIA NEMOCNICE

Jedenásteho decembra vláda schválila transformáciu deviatich nemocníc na Slovensku na neziskové organizácie, medzi nimi bola schválená aj Nemocnica s poliklinikou v Brezne. Zakladateľmi neziskovej organizácie sú štyri subjekty – Mesto Brezno, Železiarne Podbrezová, akciové spoločnosti Železiarne Podbrezová a Petrochema Dubová a Združenie zamestnancov Nemocnice s poliklinikou v Brezne. Vstup mesta Brezna do neziskovej organizácie schválilo mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 5. augusta s vložением nepeňažného vkladu – objektu na liste vlastníctva č.2354 v hodnote 908 750 korún. Predstavitelia všetkých štyroch subjektov podpísali dohodu 20. decembra 2002.

ŠKOLSTVO

MATERSKÉ ŠKOLY

V porovnaní s minulým rokom sa počet materských škôl nezmenil. I naďalej je v meste 7 materských škôl, z toho 1 mestská materská škola (na Ulici B. Němcovej). Každoročne sa však znižuje počet umiestnených detí. Aj v tomto roku sa znížil o 38, takže k 1.9.2002 navštevuje breznianske materské školy 572 detí..

Prehľad materských škôl v Brezne k 1.9.2002:

Materská škola:	Počet tried:	Umiestnených detí:	Meno riaditeľa:
9. mája 53	7	138	Libuša Šariková
Martina Benku 1	2	38	Anna Kondelčíková
B.Němcovej 17	2	48	Margita Kobelová
Hradby 9	4	92	Eleonóra Rolková
Nálepková 50	6	112	Veronika Pinková
Dr.Clementisa 3	6	125	Zdenka Englerová
Baštova 11	1	19	Jaroslava Mišániová
Spolu:	28	572	

ZÁKLADNÉ ŠKOLY

Prvého septembra nastúpilo do štyroch základných škôl v Brezne 2 656 žiakov, čo je o 184 žiakov menej ako v minulom roku. Znížil sa počet žiakov na všetkých základných školách v Brezne.

Prehľad základných škôl v Brezne k 1.9.2002:

Škola	Počet tried	Počet žiakov	Meno riaditeľa školy
Pionierska 2	38	962	Mgr. Vladimír Kubín
Pionierska 4	29	686	Mgr. Lubomír Fabuš
Mazorníkovo	32	942	Mgr. Miloslav Brodský
Karola Rapoša	13	266	PaeDr. Danka Jarabová
Spolu	112	2656	

Na všetkých štyroch základných školách pracuje 170 pedagogických zamestnancov a 58 zamestnancov nepedagogických.

Základnú umeleckú školu navštevuje v školskom roku 2002/2003 431 žiakov. Sú rozdelení do jednotlivých odborov nasledovne:

hudobný	258 žiakov
výtvarný	136 žiakov
literárno-dramatický	37 žiakov

Na škole vyučuje 23 učiteľov, riaditeľkou školy je PaedDr. Gabriela Pravotiaková.

PRECHOD KOMPETENCIÍ

V zmysle zákona č. 416 z roku 2001 o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky prešli od 1. júla 2002 do zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Brezna školy a školské zariadenia na území mesta, a to právne subjekty – 4 základné školy a základná umelecká škola – a neprávne subjekty – materské školy, centrum voľného času a stredisko služieb škole. Delimitačné protokoly o prevzatí škôl boli podpísané až v novembri. Vzhľadom na prechod kompetencií na mesto bola do organizačnej štruktúry mesta zaradená nová funkcia – vedúci odboru školstva. Po konkurze na túto funkciu nastúpila **Mgr. Gabriela Pavúková**.

STREDNÉ ŠKOLY

Sieť stredných škôl sa v porovnaní s minulým rokom nezmenila. I naďalej je v Brezne 5 stredných škôl so štyrmi riaditeľstvami, na ktorých v školskom roku 2002/2003 študuje celkom 1 838 študentov v dennom štúdiu a 70 vo večernom štúdiu.

Riaditeľmi stredných škôl sú nasledovní:

Hotelová akadémia	Mgr. Eva DOČEKALOVÁ, od roku 1993
Stredná priemyselná škola	Ing. Ján LEHOTSKÝ, od roku 1995
Gymnázium Jána Chalupku	PhDr. Miroslav GLEMBEK, od roku 1990
Stredné odborné učilište	Ing. Jozef DUDÁŠ, od roku 1992

Sieť stredných škôl v Brezne k 1.9.2001

Škola:	Počet študentov k 1.9.2002	učiteľov	maturantov k 30.6.2002
Gymnázium Jána Chalupku	507	36	91
Hotelová akadémia	426	43	84
Obchodná akadémia	208	43	34
Stredná priemyselná škola	414	36	75
Stredné odborné učilište	360	30	102

50 ROKOV UČILIŠŤA

Pedagógovia, žiaci, zamestnanci Stredného odborného učilišťa v Brezne a ich hostia si voštvrtok 12. decembra v mestskom dome kultúry pripomenuli 50. výročie založenia. Pozdraviť ich prišli predstavitelia Banskobystrického samosprávneho kraja na čele s predsedom **RNDr. Milanom Marčokom, DrSc.**, krajského úradu, okresného úradu a primátor mesta. Prítomní boli aj zástupcovia stredných škôl z regiónu. V kultúrnom programe vystúpili folklórne súbory Šťastné detstvo a Mostár, členky Zboru pre občianske záležitosti a žiaci základnej umeleckej školy.

VYSOKÁ ŠKOLA

Obradnú sieň Mestského úradu v Brezne v stredu 13. novembra zaplnili študenti denného štúdia na Materiálovo-technologickej fakulte Slovenskej technickej univerzity v Trnave, ktorí v tomto akademickom roku začali študovať v breznianskom detašovanom pracovisku. Na tento deň totiž dekan **prof. Ing. Jozef Sablik, CSc.**, stanovil ich slávnostnú imatrikuláciu.

Na ceremoniáli prijatia a slávnostného zápisu do matriky, ktorým sa títo mladí ľudia stali oficiálnymi vysokoškolákmi, sa zúčastnili prodekan pre pedagogickú činnosť a sociálny program študentov **prof. RNDr. Ján Kalužný, CSc.**, prodekan pre ekonomiku, personalistiku a sociálny program zamestnancov **doc. PhDr. Viktor Bajčík, PhD.**, vedúci detašovaného pracoviska v Brezne **Ing. Milan Kováčik**, riaditeľ Strednej priemyselnej školy v Brezne **Ing. Ján Lehotský**, primátor Brezna a predseda Regionálneho združenia miest a obcí Horehronia a Stredného rudohoria pripravené

Ing. Vladimír Faško a ďalší hostia. V školskom roku 2002/2003 nastúpilo do 1. ročníka 72 študentov, v druhom ročníku študuje 71 mladých ľudí.

POL'NOHOSPODÁRSTVO

POL'NOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO ĎUMBIER

Predsedom družstva sa v roku 2001 stal **Ing. Roman ŠVANTNER**, ktorý vystriedal vo funkcii **Ing. Daniela BAČKU**. Počet členov družstva aj počet pracovníkov má každoročne klesajúcu tendenciu. Najlepšie to vidieť z tabuľky:

Ukazovateľ:	Rok 1996	Rok 2001	Rok 2002
Počet členov družstva	620	525	510
Počet pracovníkov celkom:	284	186	177
Z toho v administratíve	40	33	32
Robotníkov	244	153	145

V jednotlivých oblastiach výroby dosiahlo družstvo nasledovné výsledky:

Rastlinná výroba	Rok 2001	Rok 2002
Družstvo hospodáril na výmere	5 191 ha	5 114 ha
Z toho		
ornej pôdy	610 ha	830 ha
lúky	676 ha	676 ha
pasienky	3 605 ha	3 608 ha
Zastúpenie jednotlivých plodín na ornej pôde		
Obiloviny	441	471
Zemiaky	45	52
Jednoročné krmoviny	277	183
Viacročné krmoviny	36	7
Repka olejka	111	117
Hospodársky výsledok na úseku rastlinnej výroby	1 912	-1 350

Živočíšna výroba	Rok 2001	Rok 2002
Stav hovädzieho dobytku celkom	1 620	1 585
Stav oviec	235	235
Stav ošípaných	2 911	2 911
Hospodársky výsledok na úseku živočíšnej výroby	-15 008	-13 036

Celkový hospodársky výsledok družstva za rok 2002 *dosiahol stratu vo výške 4 982 tisíc korún*, priemerná mesačná mzda pracovníka dosiahla výšku 10 964 korún.

SÚKROMNE HOSPODÁRIACI ROĽNÍCI

Počet súkromne hospodáriacich roľníkov sa každoročne mení. Záleží to od dotačnej politiky štátu. Ovplyvňuje to aj situáciu v Brezne. Ak napríklad v roku 1992 požiadalo o vydanie osvedčenia na podnikateľskú činnosť v poľnohospodárstve 57 roľníkov, v roku 2002 už iba 1 roľník. Postupným rušením činnosti ostalo v Brezne v roku 2002 iba 40 súkromne hospodáriacich roľníkov, z nich až 31 dostalo dotáciu od štátu (16 na rastlinnú výrobu, 12 na chov oviec, 1 na výrobu kravského mlieka a 2 na chov hovädzieho dobytku). Najviac sa zameriavajú na chov hovädzieho dobytku a oviec, niektorí chovajú ošípané, iba jeden roľník má povolenie na pestovanie hľivy ustricovej, 1 na pestovanie izbových kvetov a 1 na chov včiel a predaj medu.

Po „revolúcii“ v roku 1989 vznikla aj v oblasti poľnohospodárstva u mnohých ľudí eufória a žiadali si vrátiť pôdu, ktorú často aj nedobrovoľne odovzdali do družstva. I na tento cieľ boli vytvorené pašienkové pozemkové spoločenstvá. I keď táto im bola vrátená, počet súkromne hospodáriacich roľníkov sa znižuje a v tejto oblasti pracujú väčšinou len starší ľudia.

OBNOVA EVIDENCIE POZEMKOV

Na základe zákona sa aj v Brezne začalo usporiadať vlastníctvo k pozemkom. Správa katastra v Brezne zriadila na tento účel komisiu na obnovu a evidenciu pozemkov a právnym vzťahom k nim, ktorá pozostávala zo siedmych členov. Činnosť komisie organizačne aj materiálne zabezpečovalo mesto. Svoju činnosť začala len v mesiaci máji, a tak vlastníci pozemkov mali možnosť oboznámiť sa na mestskom úrade zaujímať sa o svoje pozemky. Občania o vysporiadanie svojich pozemkov prejavili veľký záujem, denne čakali v dlhých radoch, aby sa dozvedeli, kde sa nachádzajú ich pozemky, kto je spoluvlastníkom parcel a podobne. Vo veľa prípadoch domnelý vlastník užíval pozemok, ktorého vlastníctvo bolo evidované na iné osoby. Veľa nezrovnalostí bolo najmä v prejednaných dedičstvách po predchodcoch, nielen po rodičoch, ale aj po starých a prastarých rodičoch. Bohužiaľ, komisia ukončila svoju

činnosť a ľudia sa od mája do novembra ani nestačili zorientovať, a tak neznámych vlastníkov v katastri mesta zostalo ešte veľa. I napriek tomu sa podarilo zistiť 3071 nových vlastníkov pôdy.

ŠPORT

POCHOD VĎAKY

26. januára pre breznianskych turistov na bežkách i peších pripravila komisia športu v spolupráci s Klubom turistov Brezno a Okresným výborom Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov. ročník lyžiarsko - turistického pochodu. 46 turistov si touto akciou pripomenulo 57. výročie oslobodenia mesta. Účastníkom odovzdali členovia komisie pamätný list. Trať viedla z Čierneho Balogu do Brezna, podujatia sa zúčastnilo asi 60 športovcov.

HOKEJOVÝ TURNAJ ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

Deň pred prevzatím polročných vysvedčení, 30. januára, nastúpili žiaci základných škôl na Pionierskej 2, Pionierskej 4, osemročného gymnázia a dievčenské družstvo na už tradičný (6. ročník) Memoriálu doc. **Ladislava Horského**. V dramatickom finále (v riadnom hracom čase 2:2) rozhodli o víťazovi samostatné nájazdy na brankára. 1.miesto získala Základná škola Pionierska 4.

HOKEJOVÝ TURNAJ

Prvý februárový víkend, 2.a 3. februára sa hral 7. ročník hokejového turnaja o Pohár primátora mesta pri príležitosti 57. výročia oslobodenia mesta Brezna. Turnaja sa zúčastnili družstvá Revúcej, Kežmarku, Sport Team a domáce HK MŠK Brezno. Priebeh naštrbil incident Sport Teamu, ktorého hráči nemienili uposlúchnuť rozhodcu a tak súťažný výbor kontumoval ich zápas s Kežmarkom. Vo finále zvíťazil domáci hokejový klub nad Kežmarkom

STRELECKÉ PRETEKY ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

Pretekov „O putovný pohár primátora mesta“ sa dňa 22 .marca v Sokolovni zúčastnili všetky základné školy mesta okrem ZŠ Mazorníkovo. V súťaži jednotlivcov zvíťazil **Matej Dobrota** (Pionierska 2) pred **Petrom Šuhajdom** (Pionierska 2) a **Beátou Urvovou** (tiež Pionierska 2). V súťaži škôl to bol triumf ZŠ Pionierska 2, keď na stupni víťazov stáli len strelci tejto školy.

TURNAJ ZÁKLADNÝCH ŠKOL V MALOM FUTSALE

Turnaj „O putovný pohár primátora mesta“ sa konal dňa 12. apríla. Toto atraktívne podujatie pre chlapcov - žiakov ZŠ komisia zorganizovala v spolupráci s Komisiou futbalu SFZ. Prvýkrát sa na ňom zúčastnilo všetkých šesť základných škôl. Hralo sa v dvoch skupinách. Prvú vyhrala ZŠ Pionierska 4 , druhú ZŠ Mazorníkovo. Vo finále triumfovala ZŠ Pionierska 4 nad ZŠ Mazorníkovo 4:2. Za najlepšieho hráča vyhlásili **A. Ľuptovčiaka** zo ZŠ Mazorníkovo.

TURNAJ STREDNÝCH ŠKÔL V MALOM FUTSALE

Turnaj „O putovný pohár primátora mesta“ sa konal dňa 19. apríla. Mesto Brezno, komisia športu a rekreácie pri MsZ, komisia futbalu SFZ v spolupráci s firmou Belamo a.s. usporiadali turnaj v malom futbale medzi strednými školami okresu Brezno. V súbojoch každý s každým sa stretlo všetkých 5 stredných škôl a stredných odborných učilíšť okresu Brezno. Zvíťazilo Stredné odborné učilište hutnícke Podbrezová, ktoré vyhralo vo všetkých štyroch stretnutiach. Za najlepšieho hráča vyhlásili organizátori **Michala Palidera** zo SOU hutníckeho.

32. ROČNÍK VÝSTUPU NA ĎUMBIER

Toto turistické podujatie má Turistický oddiel Mestského športového klubu a komisia pravidelne vo svojom kalendári. Tento krásny výstup dňa 4. mája zvládlo okolo stovky účastníkov aj sedemdesiatdeväťročný **Matej Chovanec**.

VEČERNÉ CYKLISTICKÉ KRITÉRIUM

Večerné cyklistické kritérium „O putovný pohár primátora mesta“

Viac ako 200 cyklistov v piatich kategóriách sa zišlo dňa 11. mája na 5. ročníku večerného kritéria o Putovný pohár primátora mesta. Kvôli renovácii námestia M.R. Štefánika viedla trať kritéria spreď Úradu práce na ul. B. Němcovej cez Malinovského, Laskomerského a ul. Švermovu. Na radosť gestora podujatia ŽP Šport a.s. Podbrezová na stupni víťazov v hlavnej kategórii stáli len ich závodníci v poradí. **P. Medved', T. Liška a M. Keliar.** **P. Medved'** zvíťazil už po druhýkrát za sebou, a tak pohár poputoval do jeho vitríny.

ATLETICKÉ PRETEKY STREDNÝCH ŠKÔL

Jedno z najväčších tradičných podujatí komisie športu sa konalo 14. mája a pomáhala ho zabezpečiť Rada rodičov pri SOU Brezno a samotné SOU. V príjemnom počasí dosiahli študenti a študentky stredných škôl okresu Brezno niekoľko pozoruhodných výkonov. Keďže tieto preteky sú súťažou škôl, charakterizované boli väčšinou vyrovnanými výkonmi a taktickým vedením jednotlivých vedúcich.

ATLETICKÉ PRETEKY ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

Na rok 2002 organizačné zabezpečenie tradičného podujatia dňa 30. mája prevzala ZŠ Karola Rapoša. Tak ako obdobné podujatie stredných škôl, i toto je jedným z najmasovejších podujatí z kalendára komisie. V súťaži vyhrala Základná škola Pionierska 2.

OLYMPIÁDA MATERSKÝCH ŠKÔL

Krásneho detského zápolenia na Mestskom štadióne sa zúčastnilo 12. júna asi 200 detí z celého okresu. Deti pretekali v behu na 30 m, v hode loptičkou, v skoku do diaľky z miesta a v bežeckých štafetách. Putovný pohár za 1. miesto získala MŠ Hronec.

UNESCO CUP

Unesco klub Brezno zorganizoval po prvýkrát na území mesta Brezna cez víkend 17. a 18. augusta podujatie pre širokú verejnosť v priestoroch letiska Krtičná – Rohozná veľkolepé športové podujatie. Účastníci mali možnosť súťažiť v nohejbale,

volejbale a šachu. Pre divákov bol pripravený aj bohatý kultúrny program a pre deti súťaže a vzlety v balónoch. Vo večerných hodinách bola diskotéka a videoprogramy o chránených územiach v katastri Brezna. Na tomto podujatí sa zúčastnili nielen Brezňania. Pozvanie prijali aj hostia z regiónov Šurian, Spišského Podhradia a z klubov Unesco z Českej republiky.. Najdôležitejšie neboli výsledkové listiny, ale priateľstvá utužené na športoviskách zriadených na letisku v Krtičnej.

POLMARATÓN

Mesto Brezno v spolupráci s AK Mostáreň MŠK Brezno v sobotu 24. augusta usporiadalo IX. ročník Polmaratónu SNP. Na už klasickom mestskom okruhu sa na majstrovstvách Slovenska v tejto disciplíne zúčastnilo 63 pretekárov zo Slovenska, Česka a z Ukrajiny. Majstrami Slovenska sa stali **Marcel Matanin** a **Dana Janečková**. Za mesto Brezno sa zúčastnilo 9 súťažiacich, z toho jedna žena a osem mužov. Medzi najlepších patrili Márnik Jozef, ktorý obsadil 23. miesto s časom 1:22:35, Juroš Milan, 27. miesto s časom 1:25:50, Mikovíny Peter, 29. miesto s časom 1:29:01.

ŠTAFETA BEHU VĎAKY A SVORNOSTI KALINOV – BANSKÁ BYSTRICA

31. ročník behu z prvej oslobodenej obce Kalinovo do povstaleckého mesta Banská Bystrica sme privítali v Brezne 4. septembra. Do štafety sa zapojili i členovia OV SZPB Brezno, štafetovú stuhu pri pomníku SNP priviazal primátor mesta.

SVETOVÝ POHÁR V BIATLONE

Od roku 1986 sa Osrbliie a postupne aj Brezno stávajú centrom biatlonového športu, čo vyvrcholilo v roku 1994 a 1997 usporiadaním vrcholných podujatí, majstrovstvami sveta juniorov a seniorov a v roku 2000 svetovou zimnou univerziádou EYOD.Okrem týchto významných podujatí v našom krásnom biatlonovom areáli a centre Horehronia, v Brezne, sú každoročne organizované Svetové poháre, ktorým organizačný výbor, ale aj mnohí občania venujú veľkú pozornosť. V utorok 17. decembra sa začalo 3. kolo Svetového pohára, ktoré bolo v tomto roku prvé v oblasti

strednej Európy, pretože prvé dve kolá sa museli pre nedostatok snehu uskutočniť v náhradnom priestore vo švédskom Ostersunde. Organizačný výbor, ale predovšetkým profesionálni a dobrovoľní pracovníci Klubu biatlonu Osrbliie urobili veľký kus práce na zlepšení podmienok pre pretekárov aj pre divákov. Vďaka nízkym teplotám a priaznivej vlhkosti vzduchu sa podarilo vyrobiť stovky ton umelého snehu, ktorý bol rozvezený po biatlonových tratiach. Trate boli pre pretekárov zodpovedne a technicky pripravené.

MESTSKÝ ŠPORTOVÝ KLUB

Táto mestská príspevková organizácia usmerňovala činnosť deviatich športových klubov a oddielov:

ATLETICKÝ KLUB mal v roku 2002 235 členov, z toho 27 aktívnych trénerov a rozhodcov. Prezidentom klubu bol **Ing. Ján Gigac**, sekretárom **Mgr. Milutín Černák**. V sezóne športovci klubu získali na Majstrovstvách SsAZ 33 medailí, z toho 11 titulov. Najviac – 5 – získala **Sylvia Gregorová**. Družstvo starších žiačok sa prebojovalo na majstrovstvá Slovenska družstiev, kde obsadilo 6. miesto. Najlepšou športovkyňou za rok 2002 sa stala **Kristína Horáčková**, žiačka Základnej školy Pionierska 2, ktorá sa stala majsterkou v hode oštepom a guľou.

KLUB BIATLONU mal 29 členov a pracoval pod vedením vedúceho a trénera **Jaroslav Kamenského**. V klube boli zaradení žiaci, žiačky a dorastenky a zapojili sa do všetkých súťaží organizovaných Slovenským zväzom biatlonu. V zimnom biatlone získali 7 medailových miest. Najúspešnejšou pretekárkou bola **Eliška Švikruhá** - dorastenka, ktorá obsadila na majstrovstvách Slovenska v Osrbli 1. miesto. Prvé miesto získala vo svojej kategórii aj v konečnom rebríčku Slovenského pohára.

FUTBALOVÝ KLUB, ktorého prezidentom je **Ing. Emil Lukáč**, mal v sezóne 2001/2002 šesť družstiev. **Družstvo dospelých** s trénerom **Jánom Vaníkom** a **MUDr. Ivanom Dubínym** hralo IV. ligu, skupina Juh. V tejto sezóne sa družstvu nedarilo, muselo bojovať za záchranu, skončilo na 12. mieste z celkového počtu 14 družstiev so ziskom 23 bodov. **Mužstvo staršieho a mladšieho dorastu** hralo III. ligu Stred. Starší dorast skončil pod vedením trénera **Petra Medved'a** na peknom 5. mieste z celkového počtu 16 účastníkov so ziskom 48 bodov. Mladší dorast s trénerom **Petrom Zifčákom** skončil na 12. mieste so ziskom 30 bodov. **Mužstvo starších a mladších žiakov** hralo III. ligu Stred. Starší žiaci skončili pod vedením trénera **Ing. Karola Poláka** na 5. mieste. Mladších žiakov trénovali

Tibor Potkány a **Michal Lukáč**, v súťaži skončili na 8. mieste so ziskom 3 bodov. Mužstvo prípravky nebolo zapojené do súťaží.

HOKEJOVÝ KLUB s prezidentom Ing. **Jozefom Kolarovičom** mal aktívne v súťažiach zapojených 5 mužstiev a zaregistrovaných 130 členov. Družstvo dospelých hralo pod vedením trénera **Ladislava Geru II.** Slovenskú hokejovú ligu a v súťaži skončilo na 2. mieste so ziskom 18 bodov. Družstvo dorastencov s trénerom **Vladimírom Lehockým** hralo II. Stredoslovenskú ligu a skončilo na 4. mieste z celkového počtu 5 účastníkov. Mužstvá starších a mladších žiakov hrali II. Stredoslovenskú ligu, neumiestnili sa na popredných miestach, mužstvo hokejovej prípravky nebolo zaradené v súťažiach. Za najlepšieho športovca bol vyhlásený **Filip Štulajter** z družstva mladších žiakov a najlepším trénerom **Ladislav Gero**.

KARATE KLUB pracoval pod vedením trénerov **Petra Jenču**, **Patra Sitarčíka**, **Igora Chovanca** a **Ľuboša Húsenicu**. V klube súťažili muži, najlepšie výsledky boli dosahované v kategórii žiakov, kde najúspešnejším pretekárom bol žiak **Lukáš Kučerák** – držiteľ 1 – KYU. Na majstrovstvách Slovenska obsadil 2. miesto, na európskom pohári 3. miesto, stal sa víťazom stredoslovenského pohára za rok 2002. Je reprezentantom Slovenska. Do reprezentácie Slovenska boli za dosiahnuté výsledky zaradení aj žiaci **Ján Ľupták** a **Lucia Kováčiková**.

STRELECKÝ KLUB pracoval pod vedením predsedu **Mariána Kaššu**. V klube aktívne pracovalo 45 strelcov, najlepšie výsledky dosahoval vojak z povolania **Peter Knižka** – stal sa víťazom krajskej streleckej ligy v disciplínach športová a veľkorážna pištoľ a bol vyhlásený za najlepšieho športovca klubu.

V STOLNOTENISOVOM ODDIELI pracovalo pod vedením trénerov **Ing. Milana Macuľu** a **Dušana Berkyho** 56 členov. Muži súťažili v IV. lige a umiestnili sa na 1. mieste, žiaci hrali turnajovým spôsobom v Bansko-bystrickom regióne a tiež sa umiestnili na 1. mieste

TURISTICKÝ ODDIEL patrila pod vedením predsedu **Ing. Antona Juršu** medzi najaktívnejších. Mal zaregistrovaných 96 členov a zorganizoval 53 akcií za účasti 2 362 turistov. Za najlepšieho športovca bol vyhlásený 80 ročný **Matej Chovanec**.

ODDIEL AEROBICU nebol registrovaný v Mestskom športovom klube, avšak tento mu poskytoval 3-krát týždenne telocvičňu. O cvičenie bol veľký záujem zo strany dievčat a žien.

REPREZENTANTI SLOVENSKA

V Brezne bývajú aj niekoľkí športovci, ktorí síce nereprezentujú breznianske športové kluby, ale sú členmi reprezentačných družstiev Slovenska. Medzi nimi je **Anna Murínová**, reprezentantka biatlonového družstva Osrblic, ktorá reprezentovala Slovensko na všetkých európskych a svetových šampionátoch. **Ľubica Lopušná** je dlhšiu dobu reprezentantkou Slovenska v zjazdovom lyžovaní. V roku 2002 sa stala majsterkou Slovenska v obrovskom slalome, pre zdravotné problémy sa nezúčastnila vyšších šampionátov. **Miroslav Leitner** reprezentuje Slovensko už viac rokov. Ako dvojica v skialpinizme (partner Peter Svätójánsky) získali v roku 2002 titul majstra Slovenska, na Majstrovstvách sveta vo Francúzsku skončili na 3. mieste a v rebríčku Svetového pohára sa umiestnili na 2. mieste.

POČASIE

REKORDY V ROKU

NAJTEPLEJŠÍ MESIAC:	Júl, priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla 19,4°C
NAJCHLADNEJŠÍ MESIAC:	Január, priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla -5,4°C
NAJTEPLEJŠÍ DEŇ:	11. júl, teplota vystúpila na 32,6 °C
NAJCHLADNEJŠÍ DEŇ:	4. január, teplota vzduchu klesla na -26,5°C
NAJDAŽDIVEJŠÍ DEŇ:	8. august, napadlo až 64,5 mm zrážok
NAJDAŽDIVEJŠÍ MESIAC:	August, napadlo až 271,4 mm zrážok

Rok 2002 začal tuhou zimou s veľkým množstvom snehu. Súvislá snehová pokrývka vydržala až do začiatku marca. Jar bola krásna s málo zrážkami a veľkou dĺžkou slnečného svitu. Leto začalo aj skončilo vlastne v júni, resp. začiatkom júla. Pekné počasie s málo zrážkami a najväčšou dĺžkou slnečného svitu zo všetkých mesiacov v roku bolo už v júni, slniečko akoby sa vyčerpalo, a tak júl, ale hlavne august bol veľmi daždivý. V júli napadlo 196,1 mm a v auguste až 271,4 mm zrážok a vyskytli sa aj povodne. Jeseň tiež nebola najkrajšia. Všetkých prekvapil mesiac október, keď už začiatkom mesiaca napadlo snehu, celý mesiac bolo chladno a až tri

dni vydržala súvislá snehová pokrývka. V decembri bolo všade strašne veľa snehu, čomu sa tešili hlavne organizátori biatlonu v Osrblí, pretože mohli usporiadať plánovaný svetový pohár.

MIMORIADNE UDALOSTI

Vytrvalý dážď nad Breznom a okolím od jednej hodiny v noci dňa 7. augusta si vynútil v okrese vyhlásiť **2. stupeň povodňovej aktivity** a v Čiernom Balogu dokonca 3. stupeň. V Brezne ráno voda zaplavila viaceré ulice. Primátor mesta vyhlásil 1. stupeň povodňovej aktivity na rieke Hron, ale na spomenutých potokoch 3. stupeň povodňovej aktivity, pretože sa vybrežili viaceré potoky a zaliali aj pivnice dvadsiatich piatich domov. Pri záchranných prácach pomáhali vojaci, zamestnanci technických služieb, hasiči a dobrovoľníci z radov občanov. Voda z potoka Drábsko, Pitlová a Chamarová zatopila ulice Mliekárenská, Budovateľská, Vrbová a starú Balockú cestu. Na Školskej ulici kanalizácia nestačila odvádzať vodu. Problémy robila aj zvyšujúca sa hladina Hrona. V pohotovosti boli všetky obce a okresná protipovodňová komisia počas celého dňa monitorovala situáciu. K večeru našťastie voda začala opadávať, ale počas noci ešte monitorovali stav vodných tokov. Škody, ktoré prírodný živiteľ spôsobil, primátor odhadol na 6 miliónov korún (1,5 milióna na mestskom majetku a zvyšok na majetku občanov). Komisia s Povodím Hrona pripravila návrh opatrení súvisiacich s reguláciou potokov, ktoré sa vyliali. Piatkový dážď nevestil nič dobré a naďalej platil 2. stupeň povodňovej aktivity. Vytrvale dažde zainteresovaných ľudí na lokalizácii zatopenia nenechali dlho oddychovať. V piatok 9. augusta 22.30 v meste znova vyhlásili mimoriadnu situáciu vzhľadom na opätovné výdatné dažde. Opäť zaktivizovali mestskú protipovodňovú komisiu, ktorá prakticky bez prestania pracovala do neskorých večerných hodín v nedeľu. V nedeľu ráno o 10.00 z mestskej polície ohlásili zosuv pôdy nad Baštovou ulicou v časti pod záhradkami. Celý kopec bol od výdatných dažďov podmäčkaný spodnými vodami, a tak v ranných hodinách došlo k zosuvu v úseku 10x30 metrov, čím boli ohrozené minimálne dva obytné domy a dve chatky, spod ktorých ušiel svah. Situácia sa opakovala aj v deň slávnostného odovzdania novorekonštruovaného námestia do užívania – 23. augusta okolo 16. – tej hodiny. Tento rok patrilo Brezno spolu s Čiernym Balogom, Ľubietovou a Devínom

k mestám a obciam postihnutých povodňami. Okrem súkromného majetku občanov boli pri povodniach zničené aj cesty a chodníky. Dokonca aj štátna cesta vedúca z Brezna na Čierny Balog (pri Autoservise) a z Brezna do Tisovca (Ulica Tisovská) sa poškodila. Z obidvoch ciest sa v dôsledku privalových dažďov zosunulo podlažie cesty. Tieto mesto i cestné stavby počas roka postupne opravovali, na čo vynaložilo finančné prostriedky vo výške 3 818 tisíc korún. Na zmiernenie povodňových škôd dostalo mesto príspevky od rôznych subjektov (TIPOS, akciová spoločnosť, Republikový výbor SDL, ČESMAD Slovakia a.s.) a to vo výške 1 168 tisíc, ale aj zo štátneho rozpočtu vo výške 3 268 tisíc korún. Finančné prostriedky boli pridelené tým, ktorých povodne najviac postihli, zo zvyšku boli opravené cesty a chodníky.

KLIMATICKÉ ÚDAJE V ROKU 2002

Priemerná teplota vzduchu v °C

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
°C	-5,2	0,6	3,4	7,4	15,2	17,8	19,4	17,7	11,9	6,7	4,1	-4,3	7,9

Maximálna teplota vzduchu v °C

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
°C	12,5	11,0	20,2	20,7	27,0	32,0	32,6	29,3	26,7	19,0	17,2	9,6	32,6

Minimálna teplota vzduchu v °C

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
°C	-26,5	-13,0	-7,8	-7,0	0,9	4,8	5,5	9,3	1,0	-3,1	-4,3	-24,2	-26,5

Slnčný svit v hodinách

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
Hodiny	76,5	84,8	183,1	151,7	180,2	242,5	225,7	161,9	117,6	65,4	25,2	54,8	1569,4

Úhrn zrážok v mm

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
Mm	21,1	73,4	28,9	30,5	59,6	62,9	195,1	271,4	62,1	125,0	40,6	45,5	1016,1

Maximálne denné úhrny zrážok v mm

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
Mm	7,7	16,5	14,1	12,6	23,1	18,0	55,2	64,5	24,0	16,4	6,2	13,6	64,5

Počet dní so snežením, snehovými prehánkami

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
Dni	4	6	1							2	3	7	23

Počet dní so snehovou pokrývkou 1 cm a viac

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
Dni	31	20	7							3	2	16	79

Počet dní s búrkou

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
Dni				1	4	3	8	5	3	1			25

Počet dní s hmlou

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
Dni	18	12	5	8	6	9	12	21	15	18	16	10	150

Počet mrazových dní, $< 0^{\circ}\text{C}$

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
Dni	21	13	1								1	23	60

Počet teplých dní, $> 15^{\circ}\text{C}$

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
Dni					14	22	30	31	6				103